

2012 - vierde seizoen

<http://www.2dtrilogie.nl/>

<http://www.facebook.com/2dtrilogie>
info@2dtrilogie.nl

INHOUD

38% Vol.	02
Schiet of ik lach	06
42	12
Seinstoring	18
Eén man en één paardenkop	24
Spraakappel	29
Morgen is het Halloween	34
Vandaag is het halogeen	37
Mikado	42
De natte vlaktes	45
Dan zullen de kaboutertjes het wel weer gedaan hebben	51
Water & vuur	56
Klapband	62
Einde	66

38% Vol.

Al een paar minuten heeft hij naar het lijstje zitten staren als het hem opeens te binnen schiet. Dát is hij vergeten. Hij zet zijn tabletcomputer waarop hij zijn boodschappenlijstje aan het samenstellen is op standby en start zijn laptop. Als hij aan dat stukje moet werken, dan doet hij dat liever op een echt toetsenbord. Wat een geluk dat hij er nog net op tijd aan dacht dat de column morgenochtend voor kantooruren bij de redactie binnen moet zijn. En wat een pech dat hij er nu pas aan denkt. Dat wordt vanavond weer nachtwerk. Hopelijk kan hij nog snel een onderwerp verzinnen.

Een half uur later zit hij nog steeds passief naar het scherm te kijken. Het komt niet omdat hij geen inspiratie heeft. Hij heeft ideeën genoeg, maar het onderwerp moet wel passen bij het kookthema van deze week. En het moet ook een goed verhaal zijn. Tot dusver komen alle onderwerpen die er door zijn hoofd spelen nogal flauw over. Hij wil dat het een kort pittig stukje wordt. De column moet nog dagen in het hoofd van de lezer blijven hangen, het liefst totdat de week erop zijn nieuwe cursiefje verschijnt.

Hij tikt op de tablet die naast hem ligt. Het scherm licht op en hij leest het boodschappenlijstje met de ingrediënten voor de superboerenomelet nog eens door. Morgen gaat hij naar eigen recept een omelet voor zijn bezoek maken en daar heeft hij nu al zin in. Hij kijkt uit naar het bezoek aan de verswinkel, het voorbereiden en verwerken van de ingrediënten en het afsluiten van de middag met een goede maaltijd, samen met zijn beste vrienden. Geen wonder dat hij zich niet kan concentreren op zijn stukje. Zijn hoofd zit net zo vol als de omelet die hij morgen gaat klaarmaken. Hij drukt op het knopje aan de zijkant van de tablet en het

scherm wordt weer zwart. Geërgerd rekt hij zich uit. Dit is weer één van die momenten dat hij bijna letterlijk het verhaal dat hij probeert te schrijven aan de horizon kan zien. Maar hoe hij ook probeert dichterbij te komen, het idee blijft een onduidelijke stip in de verte. Was er maar een manier om zijn hersenen een zetje te geven.

Hij probeert zich te ontspannen en staart naar de kast tegenover hem. Naast het theeservies staan de gebaksbordjes en de glazen. Op de schappen achter de deurtjes eronder staan nog meer glazen, vergezeld door zijn verzameling flessen met sterke drank. Hij staat op. Hij heeft zin in een borrel. Er wordt niet voor niets gezegd dat drank het creatieve schrijfproces stimuleert.

Hij schenkt zichzelf er nog één in. Op het scherm voor hem staan wat losse ideetjes, maar het ultieme onderwerp is hem nog niet te binnen willen schieten. Hij neemt een slok en draait het halflege glaasje rond tussen zijn vingers. Een borrelglas hoort eigenlijk koud te zijn. Hij kan het even in de diepvries zetten, zodat het glas mat wordt en de inhoud beter smaakt. IJs, matglas. Bevroren ramen? Nee, dat is ook geen goed onderwerp voor zijn stukje. Hij zet het glaasje neer naast de laptop waar ook de tablet nog ligt en spontaan springt het scherm ervan aan. Omelet. Hmm, misschien nog niet eens zo'n gek idee. Het heeft in elk geval met het thema van de komende week te maken. Een tijdje zit hij nadenkend voor zich uit te staren totdat hij merkt dat beide schermen op de sluimerstand zijn gesprongen. Dan schuift hij met enige moeite zijn stoel naar achteren en zweeft hij naar de keuken.

Als hij met het ijsskoude glas terugkomt heeft het idee al vaste vormen gekregen. Een omelet, gemaakt door wie? Door ome Let. Ome Let uit Litouwen, komt speciaal hier

naar toe om een Russisch ei-feestje te bouwen. Hij schenkt een meniscus op het glaasje en begint ook het scherm in een rap tempo te vullen.

Punt. Zo, dat is af. Euforisch strekt hij zijn handen boven zich uit. Meneer de columnist flikte het 'm weer! Na een laatste klik op de opslagknop klapt hij de laptop dicht. Klaar. Nog een laatste afzakkertje voordat hij naar boven gaat. Hij sterkt zijn arm uit en weet de licht slingerende fles te pakken te krijgen. Hmm, halfleeg. Morgen moet hij toch in de stad zijn dus kan hij daar net zo goed een nieuwe kopen. Hij trekt de tablet naar zich toe en weet na enig gepruts het extra item aan de lijst toe te voegen. Volgens het klokje onderaan het scherm is het twee minuten voor middernacht. Laat hij meteen het stukje maar opsturen, dan heeft de redactie zijn cursiefje alvast. Dan hoeft hij daar morgenochtend niet in alle vroegte voor op te staan. Hij opent het mailprogramma en maakt met een klik op het adres van de redactie een nieuwe email aan. Snel, waar had hij dat bestand ook alweer neergezet. Het is al één minuut voor twaalf. Hij opent het mapje, selecteert het omelet-bestand en ziet dat net nadat hij op "verzenden" heeft geklikt het klokje op 00:00 springt. Het is hem gelukt zijn stukje nog net de dag voordat het binnen moest zijn op te sturen. En nu is het bedtijd. Hij staat na enkele pogingen op en begeleidt zichzelf via de tafelrand, de muur en de trapleuning naar zijn slaapkamer. Daar laat hij zich voldaan op bed vallen en ontdekt de volgende ochtend dat hij vergeten is zijn sokken uit te trekken. Ach ja.

Als hij de volgende dag laat in de ochtend zijn mailbox opent blijkt de redactie hem een lichtelijk verwonderd antwoord te hebben gestuurd. Niet vanwege het feit dat hij nu

eens op tijd is met zijn column, maar omdat ze zich afvragen wat ze met het boodschappenlijstje moeten doen dat hij hen gemaïld heeft.

Hij legt het papier waarop hij zijn stukje voor een laatste controle heeft uitgeprint neer en leegt zijn wijnglas met een laatste slok. Eigenlijk is het niet eens zo'n heel slecht stukje geworden.

Schiet of ik lach

De klok van het kerkje slaat elf keer. De hoofdstraat van San Tank is uitgestorven. Benson loopt met langzame passen naar het midden van de straat. Aan het einde van de straat ziet hij nog iemand die hetzelfde doet. De andere man is gekleed in een even stoffige broek, maar daar houdt elke gelijkenis met hemzelf mee op. Over zijn schouders draagt de ander een veelkleurig gestreepte poncho en zijn lange zwarte haren gaan schuil onder een bolvormige hoed. Op hetzelfde moment als hij heeft de ander het midden van de straat bereikt. Zijn laarzen schuiven met een schurend geluid door het zand als hij zich naar zijn tegenstander draait. Met een nijdig gebaar gooit hij zijn hoed van zich af. Dan slaat hij de rechter flap van zijn lange bemoderde jas naar achteren. De man aan het einde van de straat doet hetzelfde met zijn poncho en Benson ziet even de schittering van het pistool in zijn holster. Kijk eens aan, een linkshandige indiaan. Die heeft hij nog niet gehad.

De hoofdstraat is minder verlaten dan hij lijkt. Achter een aantal ramen houden gespannen gezichten de straat in de gaten en in portieken hangen ongeschoren lui rond. Met enige teleurstelling hebben zij vastgesteld dat de tegenstander van hun hoofdman zelf op is komen dagen. Het is altijd een deel van de pret om het slachtoffer uit zijn hotelkamer te moeten sleuren of hem van één van de sluipweggetjes rondom het stadje te moeten oppikken. Maar deze man weet zijn waardigheid tot het einde te bewaren. En uit ervaring weten ze dat het einde er heel snel aan zit te komen.

Benson lijkt vandaag wat uit zijn hum. Hij ziet er vastberadener uit dan anders, maar zijn gezicht staat op zwaar weer.

Normaal geniet hun baas zichtbaar van een duel, maar vandaag kan er geen lachje vanaf.

De wind blaast wat gedroogd gras door de straat. De seconden verstrijken.

Ingewijden in het pistoolduel weten dat degene die als eerst zijn wapen trekt meestal degene is die gaat verliezen. Het is het spel van de stalen zenuwen. Iemand die zijn pistool als eerste trekt heeft zichzelf het minst in de hand en daarmee de grootste kans mis te schieten.

Benson weet dit. Hij heeft genoeg ervaring en zal daarom altijd als laatste zijn wapen trekken. Daarnaast zorgt hij er voor dat hij iets heeft om zijn opponent mee af te leiden. Een oplettende door Benson uitgedaagde tegenspeler zal zich afvragen waarom het duel om elf uur gehouden moet worden. De gebruikelijke tijd om dit soort ruzies te beslechten is midden op de dag, om twaalf uur, het tijdstip waarop je het langst moet wachten totdat de slagen van de klok zijn uitgestorven. Benson heeft bepaald dat in San Tank de duels een uur eerder worden gehouden. De zon staat dan nog niet pal boven je. Op het moment dat zijn tegenstander zijn pistool trekt kantelt hij zijn hoofd iets naar achteren en schenkt hij zijn tegenstander een gulle glimlach. De mensen die hij uitdaagt overnachten altijd in het hotel aan het begin van de straat. Vanaf de ingang lopen ze zonder uitzondering in een rechte lijn naar het midden van de weg en naar goed gebruik wachten ze allemaal totdat de kerkklok klaar is met zijn elf slagen. Net als hij staan ze altijd op precies dezelfde plaats en daardoor weet hij in welke stand hij zijn hoofd moet houden om het zonlicht via zijn gouden tand in de ogen van zijn tegenstander te laten vallen. Het

is maar een kleine glinstering, maar de aarzeling die het te-
weeg brengt is lang genoeg voor hem om het genadeschot
te kunnen lossen. Het is de best bewaarde practical joke
van het Westen. Niemand van de vreemdelingen waar hij
het tegen op heeft genomen heeft de grap ooit na kunnen
vertellen.

Iedere week probeert hij minimaal vier vreemdelingen uit te
dagen. Hij is van mening dat hij dit zijn publiek verschuldigd
is. Gisteren was het een makkie om zijn slachtoffer uit te
kiezen. Hij heeft een bloedhekel aan indianen. Hij veracht
ze stuk voor stuk. Het enige goeds wat die wilden nog kun-
nen doen is oprotten zodat zij eindelijk eens iets fatsoenlijks
met dit land kunnen doen. Tegen het einde van de dag had
hij hem met die bontgekleurde deken over zijn schouders
de saloon binnen zien lopen. Hij droeg toen ook al dat rare
bolvormige hoedje met daarin, uiteraard, een veer. Hij had
meteen dat hoedje van zijn hoofd geslagen toen hij naast
hem aan de toog kwam staan en hem duidelijk gemaakt dat
er hier niet aan roodhuiden geschonken werd. De indiaan
had hem even uitdrukkingsloos aangekeken en gezegd dat
hij die beslissing aan de barkeeper over wilde laten. Waar
haalde hij de brutaliteit vandaan. Natuurlijk had hij hem me-
teem uitgedaagd voor een duel. De indiaan had geantwoord
dat hij geen ruzie zocht en dat, als hij zijn aanwezigheid
niet op prijs stelde, hij moest weten dat hij morgen weer
zou vertrekken. Hij bleef alleen deze nacht in San Tank.
Toen had Benson zijn poncho beetgepakt en hem verteld
dat het hem geraden was deze nacht nog hier te blijven.
Niemand ontliet een afspraak met Benson. En hij had nu
een afspraak met hem. Hij kon er maar beter voor zorgen
dat hij er morgen om elf uur was.

Misschien had hij toch een paar borreltjes teveel gedronken toen hij vanavond met zijn maten de aanstaande dood van die roodhuid had gevierd. Hij lag op bed en voelde zich vreemd. Ondanks dat zijn lichaam zwaar aanvoelde, kon hij de slaap niet vatten. Het was net alsof alle zenuwen in zijn lichaam onder spanning stonden. Hij merkte het daarom ook meteen dat er iemand aan het slot van zijn deur bezig was. De sleutel viel met een zacht gerinkel op de vloer, de deur draaide geruisloos open en iemand sloop zijn kamer binnen. Normaliter zou hij de inbreker allang neergeschoten hebben, maar nu lukte het hem zelfs niet eens zijn hoofd op te richten. Pas toen de insluiper vlakbij zijn bed stond zag hij wie het was. Hij had zijn poncho thuis gelaten, maar hij herkende hem aan zijn hoed. Hij briede van kwaadheid toen de indiaan over hem heen boog.

“Het spijt me dat ik vanavond iets in je drankje heb gedaan, maar ik wil niet dat je alarm slaat. Ik heb je een oud indiaans middeltje gegeven dat tijdelijk je spieren verlamt. Maar maak je geen zorgen. Morgenochtend ben je weer helemaal de oude. Ons duel kan gewoon doorgaan.” Hij kon niet anders dan wat onbeholpen gegrom uitbrengen, want het middeltje bleek ook op zijn stembanden te slaan.

“Ik ben achter je geheim gekomen, waarom jij alle duels hier wint. Morgen verlaat ik San Tank weer, daarover heb ik niet gelogen, maar wat ik je niet heb verteld is dat ik al een paar dagen hier ben. Je hebt me niet gezien want pas vandaag heb ik weer mijn poncho en hoed gedragen.”

Een ogenblik lag Benson stil terwijl hij zich probeerde te herinneren wanneer hem de afgelopen dagen een vreemde deling was opgevallen. Toen probeerde hij weer uit alle macht zijn armen en benen te bewegen. De indiaan sloeg zijn pogingen uitdrukkingeloos gade.

“Ik heb gezien hoe je de afgelopen week onschuldige reizigers in de val hebt laten lopen. Hoe je ze hebt bedreigd en hebt gedwongen tot een duel die ze niet kunnen winnen. Daarom wil ik je een voorstel doen. Je krijgt morgen je duel, maar het wordt wel een gelijke strijd.”

Benson's ogen schoten vuur. Hij lag weer stil en bracht zijn ademhaling onder controle. Morgen zou hij met deze roodhuid afrekenen, maar op dit moment was het de indiaan die hem in zijn macht had.

De indiaan stelde tevreden vast dat zijn uitdager, als hij de controle over zijn spieren weer terug had, niet meteen zijn handlangers op hem af zou sturen. De ogen die hem priemend aankeken vertelden hem dat deze man het klusje persoonlijk wilde klaren. Morgen om elf uur zouden alleen zij met z'n tweeën in de hoofdstraat tegenover elkaar staan.

“Ik ben de medicijnman van onze stam, maar daarnaast ben ik ook de barbier,” ging hij op rustige toon verder. Hij haalde vanonder zijn hemd een platte tang tevoorschijn. “En naast haren knippen doe ik ook de gebitsverzorging.” Hij duwt de kin van Benson omlaag.

“Mondje open.”

Hij ziet dat zijn pistool net buiten het bereik van zijn hand naast zijn hoed terecht is gekomen. Zijn tanden knarsen, meer uit woede dan door de pijn in zijn borst. Hierdoor voelt hij nog beter het gat waar eens zijn gouden tand heeft gezeten. Hij draait zijn hoofd terug naar voren en voelt het warme zand tegen zijn achterhoofd schuren. Het gezicht van de indiaan die naar hem toe loopt is nog even uitdrukingsloos als afgelopen nacht. Hij knielt naast hem neer en trekt met een stevige ruk de bijl van tussen zijn ribben. Benson realiseert zich dat hij uit gewoonte zijn hoofd iets naar

achteren moet hebben gekanteld toen hij opeens de rechter- in plaats van de linkerarm van de indiaan zag bewegen. Daarmee heeft hij kostbare tienden van seconden verloren. Bovendien was hij nu degene die verrast werd toen de indiaan in één vloeiende beweging vanonder zijn poncho een tomahawk tevoorschijn haalde.

Voorzichtig de hete vloeistof in het bekertje balancerend loopt Arthur de gang door.

“Zo moeilijk is dat toch niet, gewoon een kopje thee. Dat is toch niets teveel gevraagd,” mompelt hij voor zich uit.

De lichten om de volgende hoek detecteren zijn nadering en gaan harder branden terwijl de lampen die Arthur gepasseerd is terug naar hun nachtstand dimmen. Volgens de boordcomputer is dat beter voor de energiehuishouding. Er zijn per slot van rekening maar twee passagiers aan boord. Arthur heeft de meelopende verlichting niet eens meer in de gaten. Hij kan ondertussen blindelings zijn weg door de gangen vinden.

“Volgens mij heeft die automaat niet eens een harde schijf. Hij vergeet gewoon alles wat ik ‘m de vorige keer verteld heb. Moet net mij gebeuren, afhankelijk zijn van een drankautomaat die vergeten is hoe je persoonlijke instellingen opslaat.”

De deur voor hem glijdt met een tevreden gezoem open en Arthur loopt de commandokamer van het ruimteschip binnen. Ford zit in één van de luxe bedieningsstoelen schermuitdraaien en controlelampjes te interpreteren, maar vooral de etherfrequenties af te zoeken naar televisiezenders van de omliggende planeten. Hij kijkt verveeld op als Arthur in een stoel naast hem zakt. Er zijn vandaag maar weinig stations in de buurt die interessante shows uitzenden.

“Binnenkort vergeet dat ding nog eens het roerstaafje erin te doen.”

Hij neemt voorzichtig een slok en trekt een vies gezicht.

“Is ‘ie nog te heet?” informeert Ford.

“En ik gebruik niet eens suiker in mijn thee. Hè, wat zei je?”
“O, niets.”

Arthur kijkt de controleruimte rond. Hij heeft opeens het gevoel dat er iets mist, maar zo op het eerste gezicht staat alles in het vertrek nog op zijn plaats. Hij merkt dat Ford hem zwijgend aanstaart en zich waarschijnlijk afvraagt wat er nu weer aan scheelt.

Opeens weet hij het.

“Waarom is het hier zo stil? Heb je de computer uitgeschakeld?”

“Ik heb de boordcomputer op een rekenklus gezet. Ik had even genoeg van zijn gebabbel,” antwoordt Ford.

“Hmm, goed idee.” Hij draait het styrofoam bekertje waarvan de buitenzijde aangenaam warm is geworden rond tussen zijn vingertoppen. “Daar ben ik wel even aan toe, een minuut of vijf zonder die goedbedoelde waterval aan informatie.”

“Het kan zijn dat hij met deze klus iets langer dan een paar minuten bezig is. Misschien zelfs langer dan een paar uur. Ik heb hem opdracht gegeven de kortste route naar de Ascanjarnevel te berekenen.” Ford grijnst breeduit. “Die route leidt door een wormgat dat een passerend schip een klein eindje de toekomst in stuurt.”

Arthur bekijkt de grijze vloeistof in zijn bekertje met interesse.

“De draaiing van het sterrenstelsel waar het wormgat zich in bevindt zorgt ervoor dat het schip een stukje voor het begin van het wormgat weer tevoorschijn komt, zodat het opnieuw door het wormgat heen moet, enzovoorts. Hoe langer je op weg bent, des te verder je van je bestemming af komt.”

Ford is er niet de beste persoon naar om iets hypernatuurkundigs aan iemand van een relatief achtergebleven pla-

neet uit te leggen. Dus als Ford weer een keer een theorie aan hem probeert op te dringen, waarvan de meest geleerde wetenschappers op aarde een flauwte zouden hebben gekregen, dan gaan Arthur's hersenen op de sluimerstand totdat hij Ford's uitleg kan besluiten met een "Goh, da's reuze interessant, hoor". En mocht hij later alsnog het fijne ervan willen weten, dan kan hij het altijd nog een keertje opzoeken.

Maar het lukt hem niet altijd al die informatie pijnloos langs zich af te laten glijden.

"Je zit te kijken alsof je net het antwoord van Deep Thought hebt vernomen," grinnikt Ford.

"Eh, van wie?" Arthur's hersenen schrikken op vanuit de standby-modus waarin ze toch nog gezakt zijn.

"Je gaat me toch niet vertellen dat je die geschiedenis rondom de zoektocht naar de Ultieme Vraag nu alweer vergeten bent?"

"Hoe zou ik zo'n verhaal kunnen vergeten," broemt Arthur.

"Een volk dat de onzekerheid beu was en voor eens en altijd het antwoord wilde weten op de Grote Vraag over het Leven, het Universum en de rest."

"Het is niet zomaar een 'volk'," verbetert Ford hem zachtjes ronddraaiend in zijn stoel, "Het zijn hyperintelligente wezens uit een parallel universum."

"Hoe dan ook, ze hadden daarom een supercomputer gebouwd die na zeven en een half miljoen jaar rekenen met het cryptische antwoord '42' kwam."

Ford heeft ondertussen het schaalmodel van het ruimteschip dat het dashboard siert opgepakt. Hij laat het een duikvlucht maken die eindigt op het bedieningspaneel:

"Vrrrrmm, vrrrrroarr. Mayday, mayday! Scrrreeeeuuuu-
www-brrrrggghhh."

Een paar getroffen knoppen op het dashboard beginnen

alarmerend te knippen. Snel drukt Ford ze uit.

“Ben je klaar?” informeert Arthur.

Ford zet het schaalmodel voorzichtig terug op zijn plaats.

“Dat volk baalde dus natuurlijk verschrikkelijk, want ze beseften toen pas dat ze om te beginnen niet eens wisten wat de juiste formulering van de vraag was. Ze hadden dus helemaal niets aan het antwoord, omdat ze deze niet konden begrijpen zonder de juiste vraag te weten.”

“En toen moesten ze een nog grotere computer bouwen om de Grote Vraag over het Leven, het Universum en de rest uit te kunnen rekenen,” rondt Ford hem af. “Bravo, je weet het nog.”

Arthur zucht. “Ik heb wel met ze te doen. Ze hebben zeven en een half miljoen jaar voor niets zitten wachten. Ongelofelijk.”

Ford haalt minachtend zijn neus op. De thee, of wat er volgens de drankautomaat voor door moet gaan, is nog steeds heet dus zet Arthur het voorzichtig op een stukje instrumentenpaneel waar hij geen weggewerkte knoppen kan ontdekken. Daarna zet hij de boordradio aan. Zonder het opgewekte gekwebbel van de boordcomputer is het wel heel erg stil. Hij neemt het bekertje terug in zijn hand en blaast er voorzichtig in. Zachte achtergrondmuziek vult de ruimte. De melodie herinnert hem aan een liedje dat hij zich nog van de aarde herinnert.

“Is dat gefluit nu nodig?” merkt Ford geïrriteerd op. “Je kunt je thee ook afkoelen zonder er geluid bij te maken.”

“O, sorry. Ik moest opeens denken aan een oud liedje, ‘Tea for two’.”

“Die thee drink je maar in je eentje. Ik hoef dat slappe spul niet,” antwoordt Ford terwijl hij een paar knoppen herhaaldelijk indrukt omdat die op blijven lichten. “En hou op met dat gefluit. Het is een stom melodietje en bovendien is

het irritant.”

“Ik vond het wel toepasselijk,” mompelt Arthur, niet van plan zijn theemoment te laten bederven. Hij wil nog een keer in zijn thee blazen als Ford hem een raar geluid hoort maken. Het klinkt alsof hij opeens vergeten is welke kant de lucht uit moet om zijn thee af te koelen. Ford kijkt nieuwsgierig op. Het komt niet zo vaak voor dat iemand zich verslikt nog voordat hij ook maar iets gedronken heeft.

“Tea for two,” weet Arthur tussen een paar hoestbuien door uit te brengen.

Geen reactie van Ford.

“Tea for two!”

Arthur begint weer te hoesten en zwaait geagiteerd met een uitgestoken vinger rond. Het duurt even voordat Ford in de gaten heeft dat Arthur iets in de lucht aan het schrijven is.

“T-4-2,” verduidelijkt hij als hij weer een beetje op adem gekomen is. Ford ziet dat Arthur weer een beetje een normale kleur begint te krijgen, maar vindt dat er nog steeds niet echt iets zinnigs uit komt.

“T-42, tweeënveertig! Die hyperintelligente wezens hebben helemaal niet de verkeerde vraag gesteld. Het is de computer die het antwoord verkeerd geïnterpreteerd heeft.” Dit blijkt bij Ford eindelijk iets van een reactie te veroorzaken. Arthur ziet dat één van zijn wenkbrauwen een klein eindje omhoog gaat. De andere wenkbrauw doet evenwel nog niets.

“Het Ultieme Antwoord is niet ‘42’ maar ‘4 2’. ‘Four-two’, ‘voor twee’. Wat is de zin van het Leven, het Universum en van het hele bestaan? Niets, als je je leven helemaal in je eentje doorbrengt. Het leven heeft pas zin als je het samen met een ander beleeft.”

Beide wenkbrauwen van Ford gaan nu omhoog, ver om-

hoog. Dit is één van die zeldzame momenten dat hij Ford echt perplex ziet staan. Arthur weet dat hij over een uur alweer met opmerkingen zal komen als “Daar hadden we zelf ook nog wel op kunnen komen”, maar op dit moment is het maar goed dat ze het ruimteschip vrijwel altijd al op de automatische piloot hebben staan.

Eén van de schermen licht op en de boordcomputer begint deze regel voor regel te vullen. Sommige van de formules zijn offensiever dan strikt wiskundig noodzakelijk is. Ford lijkt de drukte op de terminal niet in de gaten te hebben. “En ik maar denken dat niet de computer, maar de programmeur degene is die de fouten maakt.”

Seinstoring

Met een verbeterd blik tilt hij de laatste steen op. Dit schiet niet op zo. Als de rest van het traject ook vol met rotzooi ligt, dan heeft hij er een hard hoofd in dat hij vandaag alle wagentjes kan afleveren. Hij mikt de steen bij de rest die hij naast het rails heeft gegooid. Daarna stapt weer in zijn wagentje en rijdt de laatste meters naar het volgende opstap-punt. Hij ontkoppelt het achterste karretje en manoeuvreert het naar de andere twee wagentjes die er al staan. Drie wagonnetjes is niet veel, maar voor een achterafgelegen traject als deze is het voldoende.

Hij stapt uit en blijft even bewegingsloos staan. Ook op deze opstapplaats branden niet meer lampen dan strikt noodzakelijk en hij zou zweren dat hij daarnet iets anders zag bewegen dan zijn eigen schaduw. Op zijn hoede kijkt hij rond. Als hij zichzelf ervan overtuigd heeft dat hij hier echt helemaal alleen is haalt hij voorzichtig weer adem. Natuurlijk is zo'n eerste dag in je eentje spannend, zeker als je dan meteen wagonnetjes op een afgelegen route moet afleveren. Natuurlijk zie je dan dingen in de schaduw. Dat is heel normaal.

Hij neemt weer plaats in het eerste voertuig en duwt de hendel naar voren. Achter hem volgen de andere wagentjes gedwee. Ook constateert hij tevreden dat hij hier niet meer hopen zand en stenen op het spoor tegenkomt. Hij heeft wel vaker gezien dat er hier beneden wanden afbrokkelen, hoe goed de mijnwerkers de gang ook stutten. Al blijft hij zich wel afvragen waar die takken op de rails vandaan zijn gekomen.

In de tunnel is het nog donkerder dan op het verzamelpunt van de wagonnetjes. De voornaamste verlichting bestaat

hier uit de koplampen van de voertuigjes en omdat hij er nog niet helemaal zeker van is dat hij geen zand en keien meer tegen zal komen past hij zijn snelheid hierop aan. Het licht van de koplampen weerkaatst tegen de vochtige wanden. Ook hier staat het grondwater hoog en de pompen moeten overuren maken om de gangen droog te houden. Hij kijkt hoe boven hem de glinsterende zoldering voorbij glijdt en daardoor wordt hij verrast door het sein achter de volgende bocht.

Snel sluit hij zijn ogen. Verdorie, wat brandt dat ding fel. Is het omdat het hier zo donker is of is het het sein dat verkeerd staat afgesteld? Dat heb je met die afgelegene trajecten. De apparatuur wordt daar minder vaak gecontroleerd. Het sein heeft waarschijnlijk te lijden gehad van het grondwater dat langs de muren naar beneden druppelt en ergens in het elektronische systeem is daardoor kortsluiting ontstaan, of zoiets. Hij opent zijn ogen weer maar blijft, hoewel hij er allang voorbij is, nog steeds de gele spot voor zich zien. Het sein staat niet op rood, dus hij hoeft niet te stoppen. Wel is het raadzaam zijn snelheid in de gaten te houden, want een geel sein waarschuwt meestal voor gladheid en de gang loopt hier iets naar beneden. Zijn zicht begint al weer wat te verbeteren. Als hij het papier naast de gele vlek op zijn netvlies houdt kan hij de plattegrond al weer wat lezen. Veiligheidshalve had hij even beter kunnen stoppen, maar het spoor heeft hier geen vertakkingen en hij acht de kans op verdere rommel op de rails miniem, dus veel kan er niet mis gaan.

Toch is er iets mis gegaan. Hij kan onmogelijk een verkeerde afslag hebben genomen, want volgens de kaart is die er niet. En hij kan al helemaal niet een station over het hoofd hebben gezien. Die lamp heeft hem verblindt, dat

klopt, maar niet zo erg dat hij een compleet verzamelstation over het hoofd kan hebben gezien. Zo hard rijden deze wagentjes niet. Maar toch komt hij niet uit met zijn wagonnetjes. Hij koppelt nu het laatste karretje af, dus dit zou het laatste station moeten zijn. Maar dit is niet het laatste station. De rails loopt nog verder. Wat moet hij doen? Doorrijden en op het volgende, en hopelijk laatste, opstappunt dit karretje achterlaten en te voet teruglopen? Als hij nu rechtsomkeer maakt, dan gooit hij het hele systeem overhoop en dat is niet zo'n al te best begin voor zijn carrière als wagenmeester. Nee, hij kan beter nog even doorrijden en bij de eindhalte zelf kijken hoe hij dit op kan lossen.

Bij de volgende opstapplaats vallen hem meteen drie dingen op. Het is het laatste stationnetje, hoera, er bevinden zich op het zijspoor geen wagentjes en er staat iemand te wachten. De persoon heeft hem meteen in de gaten.

“Ha, gelukkig. De bevoorrading.”

Hij ziet dat de man de werkkleding aan heeft die alle ondergrondse arbeiders dragen, maar aan zijn helm te zien is hij niet één van de gewone mijnwerkers. Hij brengt zijn voertuig ter hoogte van de man tot stilstand.

“Ik dacht dat jullie altijd met minimaal twee wagentjes langskwamen?”

“Ik denk dat ik een verkeerde afslag heb genomen,” verontschuldigt hij zich, “Daardoor kwam ik niet uit met mijn wagentjes. Sta je hier al lang te wachten?”

“Nee, nog maar een paar minuten. Het blijkt dat ik vandaag toch nog een beetje geluk heb. Toen ik hier aan één van de schakelkasten aan het werk was is mijn materiaalbak omgevallen. En nu zijn condensators en reostaten niet heel erg duur, maar ik vind het toch zonde dat ik niet alles tussen de stenen terug heb kunnen vinden. En toen bleek dat

iemand het wagentje waar ik hier mee naar toe ben gereden gepakt heeft. Zeg nu zelf, hoe groot is de kans dat in deze uithoek iemand anders een wagonnetje nodig heeft?" Hij tilt een grote gereedschapskist op. "Daarom ben ik heel blij dat jij er net aankomt."

Hij vist op zijn beurt de papieren van de zitting naast hem en legt ze onder zijn eigen stoel.

"Ik weet niet waar je naar toe moet, maar ik kan je in elk geval tot aan het volgende knooppunt brengen. Daar staan wel genoeg wagentjes."

De man zet zijn kist op de zittingen achter hem en klimt aan boord.

"Ik neem aan dat je een onderhoudsmonteur bent?"

Zijn nieuw passagier bevestigt dit.

"Dan heb ik onderweg nog een klusje voor je."

Met gefronste wenkbrauwen kijkt de monteur hem over het geopende deksel aan.

"Je zult het niet willen geloven, maar ik kan net het type weerstand dat ik voor dit sein nodig heb niet vinden. Ik denk dat ze nog ergens tussen de stenen aan het einde van dit traject liggen."

Hij rommelt wat rond in zijn gereedschapskist. Plotseling klaart zijn gezicht op.

"Gelukkig heb ik nog twee van deze weerstandjes, dus als ik ze met dit tangetje ... en met een stukje draad ..."

Trots houdt de monteur even later hetgeen hij in elkaar geknutseld heeft omhoog. "Dit moet werken," laat hij weten. Daarna klimt hij het kleine laddertje onder aan de seinpaal op.

Hij is ondertussen ook uitgestapt en heeft de plattegrond er weer bij gepakt. Terwijl hij tegen het karretje leunt onderwerpt hij het nogmaals aan een grondige studie.

Dan ziet ook hij eindelijk het licht. Tevreden grinnikend

vouwt hij het papier dicht. Hij wil net wat tegen de monteur zeggen als hij weer het gevoel heeft dat er iets in de schaduwen achter hem beweegt. Te laat heeft hij in de gaten dat het niet zijn verbeelding is die hem parten speelt. Achter hem komt iets groots en harigs overeind. Hij hoort een laag gegrom en er strijkt warme lucht tegen zijn nek. Hij draait zich om en kan net een haal van iets met nagels ontwijken.

De monteur heeft de versleten weerstand vervangen en de stroom terug aangezet als hij het geschreeuw achter zich hoort. Hij draait zich om en hoort tegelijkertijd achter zich iets knetteren.

Een tiende van een seconde baadt de gang in een hel licht.

“Wat is er gebeurd?” kreunt hij. Het enige wat hij ziet zijn lichte vlekken die in de duisternis rondzweven. En hij heeft hoofdpijn. Hij hoort dat iemand op de tast naar hem toe beweegt.

“Volgens mij is dat sein nu echt stuk. Ik denk dat niet alleen de weerstand die ik vervangen heb versleten was, maar dat ook de rest van de schakeling door het vocht is aange-tast. Ik zal doorgeven dat ze hier een compleet nieuw sein moeten plaatsen, want volgens mij heeft ook de lamp de geest gegeven.”

Hij voelt een hand op zijn knie. De monteur komt naast hem zitten.

“Gelukkig keek alleen die beer recht in de lamp toen de kortsluiting ontstond. Hij moet het meteen op een lopen hebben gezet. Gaat het een beetje?”

Hij begint in de vlekken voor zijn ogen alweer vaag de vormen van de monteur te herkennen en onwillekeurig laat hij

een kort gegrinnik horen.

“Wat is er?”

“O, ik ben er achter gekomen wat er mis is gegaan bij het afleveren van de wagonnetjes. Toen ik vanaf de laatste halte terug telde kwam ik niet uit op het knooppunt zoals ik had verwacht, maar op het station ervoor. Pas toen besepte ik dat ik elke halte van één wagentje vanaf het knooppunt moest voorzien. Niet ook nog het knooppunt zelf, want daar stonden nog genoeg karretjes.”

Hij kijkt in de richting van de monteur.

“Dus als ik je daar afzet en jij neemt daar één van de wagentjes, dan klopt het schema weer helemaal.”

Hij haalt verontschuldigend zijn schouders op.

“Sorry, beginnersfoutje.”

Eén man en één paardenkop

Verse aardbeienjam te koop.

Dat is ook toevallig. Hij brengt vlak na het bord bij de oprit zijn fiets tot stilstand. Toen hij het dorp uit reed realiseerde hij zich dat hij vergeten was jam te kopen. Hij is ook op de heenweg langs deze boerderij gereden, maar het bord is hem toen niet opgevallen. Anders was hij nooit vergeten zijn potje broodbeleg in te slaan.

Hij drukt voor een tweede keer op de bel en doet zijn kraag omhoog. De wind is aangetrokken en hij voelt de eerste druppels. Het zou jammer zijn als de boer niet thuis zou blijken te zijn, want hij heeft geen zin om alleen voor de jam terug naar de winkel te rijden. Pas aan het eind van de week moet hij weer eens een keer in het dorp zijn. Hij loopt naar de hoek van de woning om te kijken of er iemand op het erf aanwezig is. De binnenplaats is verlaten. Er staat geen kar of trekker en de deuren van de schuren die aan het erf liggen zijn gesloten. Wel staat er een paard. Hij blijft verwonderd staan. Hij ziet van het dier alleen het lichaam want het heeft zijn hoofd via een raam naar binnen gestoken. Het leunt nonchalant met het linker achterbeen geknikt op een teen. De wind doet de staart een beetje bewegen. Voor de rest staat het dier doodstil.

Hij wil het paard van wat dichterbij bekijken als hij de voordeur open hoort gaan. Er verschijnt een hoofd om de deurpost.

“Hallo?” De boer kijkt hem onderzoekend aan. “Waar is het voor?”

Hij maakt zijn blik los van het dier bij het raam en haast zich te antwoorden: “Ik zag dat de jam verkoopt.”

De man reageert niet meteen, dus voegt hij eraan toe dat

hij een potje wil kopen.

“Ik moet de potjes nog vullen,” fronsde de boer, “Je kunt binnen wachten als je wilt.”

Het ziet er niet naar uit dat de bui over zal trekken dus volgt hij de man naar binnen.

Het keukentje is sober en de stoel die de man hem heeft aangeboden is recht en hard. Voordat hij het vertrek verliet heeft de boer hem nog gevraagd of hij iets wilde drinken. De man kon als hij daar zin in had thee zetten. Hij heeft geantwoord dat dat niet hoefde. Ergens achter in de boerderij hoort hij het geluid van glazen potjes. Het vertrek is precies zoals hij zich dit bij een alleenstaande boer voor zou stellen: de verkleurde geblokte gordijnen, de volle aanrecht, de kranten en kruimels op de eettafel. Het enige wat in het vertrek uit de toon valt is het paardenhoofd dat vlak bij de eettafel aan de muur hangt.

De man loopt het keukentje binnen. Hij drukt hem een glazen potje in handen waarin een troebele bruinige gelei zit. Hij bekijkt het met wantrouwen en wil al eigenlijk niet meer vragen hoeveel de man er voor wil hebben. De boer lijkt zijn aarzeling te begrijpen.

“Als je wilt mag je wel eerst even proeven, hoor.”

Hij kijkt de man weifelend aan. Pas als deze hem een beemoedigend knikje heeft gegeven draait hij het deksel van het potje. Vanaf de bovenkant ziet het goedje er niet veel beter uit. Als hij zijn vinger er in drukt blijkt de jam nog half vloeibaar te zijn, op de bruine brokjes aardbei na. Hij is des te verraster als hij zijn vinger in zijn mond steekt. Geen mens zou in een winkel een potje met deze inhoud in zijn boodschappenmandje zetten, zelfs als er een net etiket omheen zou zitten, maar de smaak bevalt hem op de één of

andere manier wel.

“Ik maak nog niet zo heel lang jam,” verontschuldigt de boer zich. Hij is op de stoel tussen de tafel en het paardenhoofd gaan zitten. “De kleur is nog niet zoals ik het wil hebben.”

“Dat geeft niet. De smaak is goed,” zegt hij bemoedigend. Hij vraagt zich ondertussen wel af of hij het potje op tafel zou durven zetten als hij visite over de vloer had.

“Hiervoor heb ik vee gehouden.” De man verschuift één van de kranten op tafel. De kruimels laat hij onaangeroerd. “Koeien, schapen, kippen en zo.”

“En paarden,” vult hij in een reflex aan.

“Ja, ook paarden. Het bracht redelijk wat op. Maar ik ben ermee op moeten houden vanwege de slechte grond.”

Terwijl hij het deksel terug op het potje draait kijkt hij verbaasd op. Daar heb je bij het houden van vee toch niet direct mee te maken? Van slechte grond heb je pas last als je bijvoorbeeld aardappelen en groente verbouwt.

“Het komt door de slechte grond,” houdt de man vol. “Het perceel dat aan mijn kavel grenst deugt niet.” De boer kijkt hem somber aan. “In de grond achter deze boerderij liggen mijnen, overblijfselen van de laatste oorlog.”

Hij staart de man geschokt aan en even heeft hij het idee dat hij iets aan de rand van zijn blikveld ziet bewegen.

“Een mijnenveld en een veehoudersbedrijf is een slechte combinatie. Als mijn familie hier niet sinds generaties zou hebben gewoond, dan was ik allang verhuisd. Je kunt nooit helemaal voorkomen dat één van de dieren in een onbewaakt ogenblik door een hek dat niet goed dicht zit glipt of dat er één over het prikkeldraad heen springt. Toen Higgins zo’n uitstapje maakte en op een mijn liep was voor mij de maat vol. Sindsdien verbouw en verkoop ik fruit.”

Zijn blik is ondertussen op het paardenhoofd dat naast de

boer uit de muur steekt blijven hangen. Na zijn onthulling bezorgd de aanblik ervan hem een onbehagelijk gevoel. “Gelukkig was Higgins niet teveel beschadigd en heb ik hem een mooi plaatsje hier in mijn keuken kunnen geven.” De tweede helft van zijn mededeling bereikt hem al niet meer, want weer ziet hij een beweging naast de man op de stoel voor hem. Hij meende de lippen van het paardenhoofd tegelijk met die van de boer ‘beschadigd’ te hebben zien formuleren. Hij voelt zijn hand die zich om het potje klemt vochtig worden. Komt het omdat hij van de jam heeft geproefd? Heeft de man er alleen maar fruit en suiker in verwerkt? Is het maar goed dat hij de aangeboden thee geweigerd heeft?

“De jam kost tweeënhalve euro.” De stem van de boer brengt met terug bij zijn positieven. Terwijl hij met een trillende hand zijn portemonnee zoekt ziet hij het paardenhoofd nog net ‘euro’ spellen. Hij leg de munten op tafel en weet niet hoe snel hij de woning uit moet komen.

Als hij zijn fiets van de standaard heeft gehaald schaamt hij zich een beetje voor zijn overhaaste vertrek. Hij merkt dat de boer hem gevolgd is en in de deuropening staat. De frisse buitenlucht verdrijft het verkrampde gevoel in zijn buik en hij voelt zich verplicht om toch nog iets van interesse te tonen.

“Heb je op dit moment nog koeien of schapen?”

Als hij de oprit passeert staat het paard nog steeds met zijn hoofd door de raamopening, nog steeds met het linker achterbeen iets opgetrokken.

Wisselen die dieren nooit een keer van been, vraagt hij zich af terwijl hij snelheid maakt. Het begint harder te regenen. Op zijn vraag heeft de boer geantwoord dat hij technisch

gezien nog één stuk vee heeft. Technisch gezien. Wat een vreemde manier van formuleren.

De regen tikt tegen het glas achter de geblokte gordijnen. De boer zit aan de eettafel aardbeien van hun kroontjes te ontdoen. Hij kijkt even in het zacht glanzende oog van de paardenkop die naast hem uit de muur steekt. Daarna richt hij zijn aandacht weer op de fruitschaal.

“Ik heb nooit gezegd dat Higgins de explosie niet overleefd heeft,” mompelt hij.

Spraakappel

Tijdens de daling hield hij het huis dat aan de tuin grensde nauwlettend in de gaten. Daarom zag hij de duif pas toen hij ernaast op de tak neerstreek.

“Wat doe jij hier,” zei de duif opgelaten, “Ik ken jou niet. Wie ben je?”

Hij keek terug, niet van plan zich te laten intimideren.

“Ik zit hier even op de uitkijk. Wees maar niet bang, het duurt niet lang.”

De vogel zat duidelijk niet op zijn gemak, want hij merkte dat hij hem in de gaten bleef houden.

“Ik ben Merel,” zei hij vriendelijk, “Hoe heet jij?”

De vogel keek hem stuurs aan.

“Ik ben Duif,” zei hij uiteindelijk.

Merel keek hem afwachtend aan. Dat de vogel een duif was, dat zag hij ook wel.

“We heten hier allemaal Duif,” verklaarde de ander.

Boven hen klonk gekwetter. Merel keek naar boven.

“Dus zij heten ook Duif?”

“Nee, dat zijn koolmezen,” zei Duif kortaf.

Merel wierp nogmaals een blik naar de twee lawaaimakers.

“Ah, Kool en Mees. Schattig.”

Duif verzette krampachtig een poot en knipperde nors met zijn ogen.

“Als je wilt kan ik je wel vertellen waarom ik je tuin in gevlogen ben.”

“Onze tuin.”

“Akkoord, jullie tuin,” verbeterde Merel zichzelf. “Houdt ‘jullie’ alle duiven en koolmezen in deze tuin in?”

“En zij daar beneden.”

Onder hen zat bij de stam een poes met grijze strepen vol interesse naar beide vogels op de tak te kijken.

“O, ik begrijp het.” Hij beloofde zichzelf in het vervolg iets meer op zijn omgeving te letten als hij een vreemde achtertuin in vloog. “Bedankt dat je me er op wijst.”

“Geen dank.”

Het gesprek leek een kalmerende invloed op Duif te hebben, al bleef deze wel continu het stukje gras onder de boom in de gaten houden. De poes leek nog niet van plan iets te ondernemen. Ze zat nonchalant met half gesloten ogen de stam te bekijken.

“Zie je die fruitschaal daarbinnen?”

Door één van de ramen was een tafel te zien waar een rijkelijk gevulde schaal op stond.

“Als het goed is staat die schaal daar nog maar net,” hij keek richting Duif, “Klopt dat?”

“Geen idee. Kan best.”

Duif had waarschijnlijk het afgelopen uur alleen de poes in de gaten zitten houden. Als hij zo’n last van dat beest had, waarom was hij dan niet naar een andere boom verhuisd?

“Waarschijnlijk wel dus,” concludeerde hij, “Ik herken de appel die er bovenop ligt.”

Duif waagde even een blik naar het huis. Appels zagen er toch allemaal vrijwel hetzelfde uit?

“Ik ben één van de mensen vanaf de markt naar hier gevolgd. Op de markt staat altijd een kraam met geweldig lekkere kersen, maar vandaag was het ander fruit dat mijn aandacht trok. Die appel daarbinnen lag in de kraam ook bovenop de stapel, maar dan als een klein groen appeltje.” Duif haalde zijn blik nogmaals even van de poes die zichzelf zat te wassen af. De appel bovenop de stapel had bloesjes en was alles behalve klein te noemen.

“Heb je wel eens gehoord van de voorspelling over de spraakappel?”

Duif was nog steeds met hele andere dingen bezig.

Waarschijnlijk niet dus.

“Nou, de vorm van de appel, de plaats, de plotselinge groeispurt,” Merel’s kraaloogjes begonnen te glimmen, “Dit – is – die – appel.”

In het huis was opeens wat leven te bespeuren. Een jongetje liep naar de tafel en pakte de appel.

“O, kijk,” Merel wipte opgewonden op en neer, “Nu gaat het gebeuren.”

Duif keek ook gespannen naar het raam. Wat ging er gebeuren? Ook poes had in de gaten gekregen dat er wat op handen was. Ze deed in elk geval niet meer alsof ze het tweetal niet in de gaten hield.

“Wat houdt die voorspelling eigenlijk in,” vroeg Duif op voorzichtige toon.

“Als je van de appel eet neemt het de taalbarrières voor je weg.” Merel’s blik was nog steeds naar het huis gericht, hoewel het jongetje alweer uit het zicht verdwenen was.

“En dan bedoel ik ook echt álle taalbarrières.”

De ogen van Duif werden groot. “Alle?” Even bleef hij met geopende snavel zitten. “Je bedoelt toch niet dat hij ook ...”

“Als dat jochie zo meteen naar buiten komt, dan kan hij precies verstaan wat wij zeggen.”

Duif had zijn snavel weer gesloten, maar wist duidelijk nog niet wat hij ervan moest denken.

“Het zal niet lang meer duren voordat we weten of die vogel geen onzin zit te verkopen.”

Beiden keken met een ruk omlaag.

“Rond deze tijd komen zijn vriendjes langs,” vervolgde poes, “Meestal gaan ze voetballen.”

Aan de onthutste Duif te zien sprak poes niet zo vaak direct met de vogels in de tuin.

“Eh, ja,” stamelde Duif, “Dat klopt. Dat is hun lievel-

ingsspelletje.”

“Zeg, die mogelijkheid om met dieren te kunnen praten, werkt dat ook twee kanten op? Kunnen wij hem ook verstaan? En hoe lang werkt die appel eigenlijk? Is het effect blijvend?”

Merel zag het jongetje weer even in beeld verschijnen. De appel was al half op.

“Volgens de voorspelling is de werking maar tijdelijk. De uitwerking houdt ongeveer net zo lang aan als dat een ekster nodig heeft om drie hele appels op te eten.”

Poes dacht even na. “Om en nabij de anderhalf uur dus.”

In het huis klonk opeens gestommel. Het jongetje rende langs het raam, gevolgd door een groepje kinderen.

“Daar zul je zijn vriendjes hebben. Zo meteen zullen ze wel de tuin in komen.”

Een tijdje gebeurde er niets. Zelfs de koolmezen hielden zich koest.

Poes was de eerste die de stilte verbrak. “En? Hebben ze de bal al gepakt?”

Merel tuurde gespannen naar het raam. “Ze zijn nog steeds binnen. Ze zitten op de grond ergens naar te kijken.” Hij knipperde een paar keer. “Ik heb geen idee wat ze aan het doen zijn.”

Even klonk er het geluid van nagels in boomschors en Duif klapwiekte geschrokken toen opeens poes onder aan de tak hing.

“Laat mij d’r eens even bij.”

De hyperventilerende Duif negerend trok poes zich op de tak. Hoewel Duif tussen hen in zat maakte Merel voorzichtig de afstand tussen hem en het gestreepte roofdier iets groter.

“Ojee,” zei poes opeens bezorgd, “Dit is niet goed.”

Merel waagde voorzichtig even een blik naar het huis. Duif zat nog steeds als verlamd voor zich uit te kijken.

“Ze zijn met de Xbox aan het spelen.”

Hij keek haar met een mengeling van verbazing en bezorgdheid aan.

“Ze doen een partijtje FIFA Soccer,” verduidelijkte poes.

“FIFA sokken?” probeerde Merel.

“Een potje virtueel voetbal.”

Nog steeds die vragende blik.

“Zie het als een voetbalwedstrijd in de woonkamer,” zuchtte poes, “Maar dan zonder bal. Ga er maar van uit dat ze voorlopig niet naar buiten zullen komen.”

De ademhaling van Duif was nog steeds kort en gejaagd.

Merel keek teleurgesteld naar het groepje kinderen dat zich binnen duidelijk zat te vermaken.

“Hoe lang duurt zo’n spelletje binnenvoetbal,” vroeg hij uiteindelijk.

“Exclusief de verlenging? Anderhalf uur.”

Poes rekte zich uit en maakte zich gereed voor de afdaling.

“Jammer van die appel, jongens.”

Morgen is het Halloween

Uiteindelijk had hij dan toch maar die injecteur aangeschaft. Het werd tijd dat hij zijn gierkar aan de kant zette en voor een milieuvriendelijkere bemestingsmethode koos. Bovendien hoefde hij met het nieuwe apparaat na zijn gierronde niet nog een keer zijn akkers rond te gaan om de mest de grond in te ploegen, maar verdween het goedje bij de eerste gang al meteen onzichtbaar onder de grond. En van dat gemak had hij nu spijt.

Als hij de afgelopen zomer nog gewoon zijn oude gierkar zou hebben gebruikt en hij had tijdens de rit even achter zich gekeken, dan zou hij het meteen in de gaten hebben gehad. Dan had hij misschien de boel nog kunnen verdunnen en was hij niet met het spul over al zijn velden heen gegaan. Maar daar was het nu veel te laat voor.

Mismoedig stond hij over één van de bakken met zijn aardappeloogst gebogen. Hij pakte er ééntje tussenuit en draaide het knolgewas rond tussen zijn vingers. Knalrood, net zo rood als de inhoud van de flessen die hij per abuis bij de mest had gedaan. Op de één of andere manier waren een paar flessen met kleurstof tussen de flacons met supplementen terecht gekomen. Zijn vrouw was in een opwelling begonnen met het maken van marsepeinen snoepgoed en normaliter stonden haar kleurstoffen op een veilige plek. Die ene keer dus niet. En daardoor was zijn hele aardappeloogst nu zo rood als een pioen, ook de binnenkant. Hij had er al een tiental doormidden gesneden.

“Jeetje, moet je de wortels zien.”

Zijn vrouw was de schuur binnen komen lopen en ze stond nu bij een andere kist met één van de wortels in haar handen. Het peentje was grasgroen.

“Wat is hiermee gebeurd?”

Hij vertelde het haar. Zij lag dubbel.

“Ik snap niet wat daar nu zo grappig aan is,” zei hij korzelig toen ze weer een beetje tot bedaren was gekomen, “Onze hele oogst is mislukt. Niemand gaat deze spullen kopen.”

“En waarom niet? Je proeft er niets van,” hikte ze, “De kleurstoffen die ik gebruik zijn volkomen smaakloos.”

“Bijsmak of niet, het maakt voor wat je eet heel veel uit welke kleur het heeft,” hij pakte nijdig een wortel uit de kist en gebaarde ermee naar haar, “Stel dat er toch nog iemand is die deze spullen wil kopen. Stel dat die persoon zo dapper is ze te koken en op te dienen voor zijn familie. Denk maar niet dat iemand van dat gezin ook maar één hap van wortels met een kleur die ‘pas op, giftig’ uitschreeuwt door zijn keel krijgt.”

Hij moest zichzelf inhouden de wortel niet terug in de bak te gooien. De peentjes konden er zelf ook niets aan doen. Hij was degene die de fout had gemaakt.

“Och, zo’n vaart zal het niet lopen, toch?”

Hij smeed de wortel terug bij de rest.

“Het loopt wel zo’n vaart,” schreeuwde hij, “Hou op met te doen alsof er niets aan de hand is.”

Hij beende de schuur uit, zij bleef geschrokken achter.

De zachte kleuren van het bankstel kalmeerden hem. Hij had een schat van een vrouw, maar de laatste tijd begreep hij haar steeds minder. Waarom zag ze niet de ernst van de situatie in? Het leek wel alsof ze haar gevoel voor de realiteit aan het verliezen was. Ze was zomaar opeens met dat marsepeinen snoepgoed begonnen. Dacht ze nu echt dat ze daarmee hun tekort aan inkomsten konden aanvullen? Ze deed het vast niet alleen voor haar plezier. Die gril van haar bleek nu ook nog eens hun bedrijf de kop te kunnen

kosten.

“Schat?”

Hij bromde iets terug. Ze liep de kamer in en ging bij hem op de bank zitten.

“We vinden er wel wat op.”

Haar hand op zijn bovenbeen. Als ze maar niet dacht dat dat veel ging helpen. Hij zuchtte en kneep zijn wenkbrauwen naar beneden.

“Het is over,” bracht hij na een tijdje uit, “Dat spul is onverkoopt. Ik denk niet dat we het nog een seizoen uit kunnen zingen.”

Hij keek haar aan. Tot zijn ontsteltenis zat zij tevreden te glimlachen.

“Dat moet je niet zeggen,” ze legde haar hand op zijn schouder. Hij deinsde verbijsterd naar achteren.

“Ik weet zeker dat morgen een heleboel mensen gekleurde aardappelen en wortels willen kopen.”

Eerst haar marsepeinwinkeltje, nu haar absurde positivisme. Ging hij nu naast zijn boerderij ook nog eens haar verliezen? Had hij al iets moeten vermoeden toen ze op het idee kwam een schildpad in de tuin te houden?

“Begrijp je het niet?” Ze streek met een opgewonden glimlach door zijn haar. “Morgen, het feest van de fakkels in de voortuin, de zuurtjes in cellofaan, de gifgroene cocktails. Morgen zetten we voor de woning een kraampje neer met al onze aardappelen en wortels en het zal lopen als een trein.” Haar gebaren werden steeds wilder. Hij zat gedrukt tegen de zijleuning van de bank.

“Morgen wil iedereen gifgroene peentjes en bloedrode aardappels kopen, want morgen is het Halloween.”

Vandaag is het halogeen

“Hier is een ingang!”

Felix trekt wat takken opzij en in de rotswand wordt een opening zichtbaar. Nog voordat Polle zich door de struiken rondom het open stuk heen heeft gewerkt is Felix al naar binnen verdwenen. Polle steekt met een zucht een nieuwe sigaar op en wurmt zich dan ook naar binnen.

“Kijk je een beetje uit waar je loopt,” bromt hij, “Het is hier behoorlijk donker.”

Een lichtstraal priemt door de duisternis en onthult een lange tunnel die langzaam steeds dieper de grond in duikt.

“Wat heb jij daar?”

De lichtstraal zwenkt naar hem toe en Polle schermt zijn ogen af om niet verblind te worden.

“Mijn nieuwe zaklamp,” grijnst Felix, “Eentje met halogeen.” Polle trekt één wenkbrauw omhoog.

“Halogeen?”

“Er zit een halogeenlamp in. Die zijn energetisch veel zuiniger dan de lampjes in de standaard zaklantaarns.”

Polle is nauwelijks onder de indruk, “Vandaag is het halogeen, morgen neon. Ik ben benieuwd wat we daarna gaan krijgen.” Hij zuigt bedachtzaam aan zijn sigaar en laat een flinke rookpluim ontsnappen.

“Zeg, blaas even de andere kant uit, ja.”

Het schijnsel van de zaklamp danst heen en weer over de rotswanden als Felix de sigarenrook die zijn kant op drijft uiteen wappert.

“Als je hierbinnen een rookgordijn op gaat trekken zien we zo meteen helemaal niks meer.”

Polle tikt was as van de kegel.

“Je overdrijft. Bovendien is deze sigaar een net zo belan-

griek gereedschap als jouw lamp.”

“Het geeft anders bar weinig licht,” moppert Felix.

“Als je op grotonderzoek gaat is het altijd handig iets bij je te hebben waarmee je een dynamietstaafje af kan steken,” gaat Polle onverstoort verder, “En wat het geven van licht betreft, door mijn sigaren vergeet ik nooit lucifers mee te nemen.”

“En ik neem aan dat het ook handig is als je hier beneden verdwaalt,” Felix stapt stug door om de walm uit de sigaar voor te blijven, “Je hoeft enkel de stank terug te volgen.”

“En het houdt de vliegen weg.”

“Oké, je punt is duidelijk.”

Felix houdt halt en draait zich om.

“Houd even op met je verslaving op te hemelen en vertel me eerste eens wat we hier aan het zoeken zijn. Volgens jou zou deze gang naar de legendarische wijnkelders van Dionysus moeten leiden. Wat denken we daar te vinden, behalve wat flessen overjarige wijn? Heb je ergens aanwijzingen gevonden dat er in die kelders een schat te vinden is?”

Polle kijkt hem kalm aan.

“Nee,” laat hij weten.

Het gezicht van Felix krijgt een verbaasde uitdrukking.

“Je weet dus niet zeker of we hier iets waardevols gaan vinden?”

Rustig laat Polle wat rook ontsnappen.

“Geen flauw idee.”

“Wat doen we dan hier?”

Polle grinnikt geamuseerd.

“We gaan de legendarische wijnkelders van Dionysus ontdekken. We waren hier toch in de buurt. Het zou zonde zijn zo’n buitenkansje te laten liggen.”

“Buitenkansje,” smaalt Felix, “Ik ben hier niet voor de sight-

seeing.”

Polle heeft de pas er weer in gezet en loopt langs Felix verder de gang in. Felix haast zich achter hem aan, voornamelijk om uit de rookpluim te blijven die achter zijn maat aan hangt.

“Dus hier beneden moet volgens jou ergens de provisiekast van mijnheer Dionysus liggen, de grote mythische Dionysus. Hoe kan een persoon die nooit echt bestaan heeft een wijnkelder hebben bezeten?”

Polle wandelt rustig door.

“Daarom zal de vondst van de kelder ook zo bijzonder zijn.” Opeens ziet hij niets meer. Hij draait zich om, maar ook daar is het donker. Hij hoort Felix een paar verwensingen mopperen.

“Doet je nieuwe zaklamp het niet meer?”

De punt van zijn sigaar blijkt nog verbazend veel licht af te geven. Hij neemt een trek en ziet even vaag de contouren van zijn compagnon.

“Ik denk dat het lampje stuk is.”

Hij hoort een rits opengaan en het geluid van Felix die in zijn tas rommelt.

“Maar gelukkig heb ik altijd reservelampjes bij me.”

Het geluid houdt even op.

“Heb jij een schone zakdoek bij je?”

“Waarom dat?”

“Het kwartsglas van die halogeenlampjes is heel kwetsbaar. Als je ze verwisselt kun je ze het beste niet met je vingers vastpakken.”

“Schiet nu maar op,” zucht Polle.

Het gerommel gaat weer verder.

“Verdorie.”

“Wat nu weer?”

“Ik heb ‘m denk ik laten vallen.”

De opgloeiende sigaar verlicht even Felix die gebukt de grond aftast.

“Volgens mij is hij in een plas water gevallen.”

“En daar kan dat lampje ook niet tegen?”

“Heel grappig. Licht me eens even bij.”

Polle kijkt rond. Ze zijn al zo ver de gang ingelopen dat het zonlicht dat door de smalle toegang valt al niet meer te zien is.

Er klinkt het geluid van een lucifer en een schijnsel dat langzaam sterker wordt verlicht de plas waar Felix in staat.

“Dank je. Dat is stukken beter zo.”

Hij kijkt op. Polle staat met een fakkel in zijn handen die even zwaar rookt als zijn sigaar.

“Waar heb je die nu weer vandaan?”

“Hing aan de muur,” hij gebaart met zijn hoofd opzij, “Ik zei je toch dat het altijd handig is lucifers bij je te hebben.”

Felix blijft naar de houder staren die uit de wand steekt.

“Is dat nu wel zo slim om zoiets zonder het eerst te controleren te pakken?”

“Zeg, als die fakkel één of andere val was, dan had ik dat allang geweten. Mijn vingers zijn door de jaren heen zo geoefend dat ik voor het ontdekken van een verborgen mechanisme geen licht nodig heb.”

Een schurend geluid laat ook zijn blik naar de rotsmuur draaien. Langzaam schuift de houder de wand in. Ergens in de duisternis aan het einde van de gang klinkt een metalig geluid, gevolgd door een gerommel dat langzaam in sterkte toeneemt.

“Weet je wel zeker dat we hier de kelders van Dionysus gaan vinden?”

Felix tuurt zenuwachtig langs Polle de gang in. Het licht van de fakkel reikt niet verder dan een paar meter.

“Wat als dit in plaats daarvan het legendarische grotten-

complex van Prometheus is? Je weet wel, de gast die het vuur van de Goden stal en voor straf voor eeuwig een rotsblok een berg op moest duwen?”

“Volgens mij was dat de straf die ze aan Sisyphus gaven. Prometheus werd vastgeketend aan een rotsblok en elke avond werd zijn telkens aangroeiende lever er door een adelaar uitgevreten.”

Ook de grote Polle is duidelijk niet meer op zijn gemak. Felix merkt dat hij bezig is zijn sigaar uit te laten gaan. Hij pakt hem bij zijn mouw.

“Van welke mythische figuur deze grotten ook mogen zijn, als we niet ook tegen een rotsblok willen eindigen moeten we het nu op een lopen zetten.”

Mikado

De inhoud van de fruitschaal ligt verspreid over de eettafel. Grote broer snijdt een appel in stukjes en kijkt toe hoe zijn jongere broer met zijn mandarijnpartjes op de hoek van de tafel een bocht leg. Hij pakt ook een mandarijn, maar stoot daarbij bijna een banaan van de schaal.

“Ja, bewogen. Je bent af.”

Kleine broer wijst met pretoogjes naar het fruitstuk.

“We zijn met de bouw van een racebaan bezig, hoor. Niet met een spelletje mikado.”

“Ja, laten we mikado spelen met bananen!”

“Nee.”

Grote broer wil eerst het parcours uit hebben geprobeerd voordat ze wat anders gaan doen. Bovendien heeft hij allang gezien dat er op de fruitschaal maar vier bananen liggen. Dat is te weinig om er een spelletje mikado mee te spelen. En bovendien is met zo'n aantal de kans op een gelijkspel te groot.

“Laten we iets zoeken waarmee we het parcours kunnen testen.”

“Ja! Ik haal konijn.”

Kleine broer springt van zijn stoel. Eerlijk gezegd had grote broer voor de eerste test zijn raceautootjes in gedachten. Een konijn op de racebaan, hoe kom je erop. Ach ja, waarom ook niet.

Konijn spartelt tegen als kleine broer hem uit zijn hok haalt. Het hooi en de keutels die aan zijn pootjes zijn blijven plakken vliegen in het rond.

“Ik denk dat we konijn eerst even moeten wassen voordat we hem binnen op de tafel zetten,” oppert grote broer.

“Nee!” kleine broer kijkt hem verontwaardigd aan, “Dan krijgt

hij zeep in zijn ogen en dat doet pijn.”

“We zullen alleen water gebruiken,” belooft hij.

“Dan krijgt hij het koud en dan wordt hij ziek.”

“Goed, dan wassen we alleen zijn pootjes en zijn buik.”

Grote broer ziet dat zelfs die optie niet in de smaak valt.

“We moeten zijn buik ook wassen,” probeert hij kleine broer te overtuigen, “Kijk dan, zijn buik is helemaal smerig. Pa en ma zullen het nooit goed vinden als we de eettafel vies maken.”

Ook dat helpt niet. Terwijl konijn met één poot op de grond hangt ziet hij dat zijn broertje tegen het ik-doe-niet-meer-mee-stadium aan zit. Omdat hij vreest dat ze anders het racecircuit helemaal voor niets opgebouwd hebben besluit hij het laatste beetje water bij de wijn te doen.

“Mij best, dan leggen we een oud tafelkleed op tafel.”

“Maar dan moeten we eerst al het fruit eraf halen en dan hebben we het racecircuit helemaal voor niets opgebouwd.”

Grote broer begint steeds meer bewondering te krijgen voor de organisatoren van racewedstrijden als NASCAR en Formule 1.

“Oké, jij je zin. Dan pakken we een stapel tekenblaadjes en dan leggen we die tussen het fruit. Nou goed.”

Beiden kijken naar de witte baan die zich over de tafel tussen het fruit door slingert. Tegen hun verwachtingen in ziet het resultaat er niet eens zo heel verkeerd uit. Ze wisselen een tevreden blik met elkaar uit waarna grote broer konijn op het vel papier aan het begin van het circuit zet. Kleine broer gaat bij de eerste bocht staan om konijn over het parcours te supporteren. Het dier kijkt rond, de geuren om zich heen aandachtig opsnuivend. Dan lijkt het de opzet van de obstakels om zich heen te hebben begrepen en schiet het vooruit, de eerste vellen achter zich van de tafel lancerend.

Maar hoewel de broers nergens in het parcours splitsingen hebben toegevoegd lijkt konijn al bij de eerste bocht niet meer te weten welke richting hij op moet.

“Vooruit, de tijd loopt,” moedigt kleine broer hem aan, “Volg het witte spoor, konijn,” hij wijst naar de vellen naast het dier, “Rechts, ga rechtsaf!”

“Links,” haast grote broer hem te verbeteren, “Voor konijn is dat linksaf.”

Zijn inbreng lijkt konijn nog meer in verwarring te brengen. Schichtig houdt het de drukke gebaren van kleine broer in de gaten. Dan keert het zich om en schiet dwars door de grindbak van hazelnootjes richting het stapeltje bananen dat het midden van een haarspeldbocht markeert.

Grote broer vraagt zich even af of konijn de bananen voor een stel wortels heeft aangezien, want met een ruk trekt het één van de bananen uit de stapel.

Even is het stil. Konijn besnuffelt de gele schil, maar laat alweer snel de banaan ongeïnteresseerd links liggen. Of rechts, vanuit kleine broer gezien.

“Heb jij de andere bananen zien bewegen?” weet grote broer uiteindelijk uit te brengen.

Ze halen de tekenvellen van tafel, leggen het fruit terug op de schaal en zetten konijn terug in zijn hok. Konijn had duidelijk geen zin om het rondje af te maken en zij hebben al helemaal geen zin meer in een potje mikado. Konijn zou daarbij toch dik van hen hebben gewonnen.

De natte vlaktes

Hij legt zijn handen met gespreide vingers op het natte zand en drukt ze naar beneden. Dit heeft geen zin. De grond biedt nauwelijks weerstand. Binnensmonds vloekend trekt hij zijn handen weer omhoog. Vervolgens vraagt hij zich af waarom hij zijn verwensingen niet gewoon uitschreeuwt. Er is toch niemand in de buurt. Was er maar iemand in de buurt, want zonder hulp komt hij hier dus echt niet uit. Hij is ondertussen al tot aan zijn middel in de koude aarde gezakt. Het verraderlijke van deze grond is dat het onder zijn voeten stabiel lijkt, maar zodra hij ook maar even zijn tenen beweegt voelt hij hoe het zand langs zijn voeten omhoog stroomt. Als niemand hem uit zijn benarde positie komt verlossen zal hij nog voor zonsondergang onder de oppervlakte verdwenen zijn.

Hulpeloos kijkt hij om zich heen. De zandvlakte strekt zich in alle richtingen uit tot aan de horizon. Hier en daar groeien wat magere struikjes, maar geen ervan bevindt zich binnen handbereik. Daarbij zijn de plantjes ook nog eens behoorlijk iel. Hij verwacht eerlijk gezegd niet dat hij zich aan deze bosjes uit het zand omhoog zal kunnen trekken.

Hij heeft de hoop al opgegeven iemand in deze troosteloze omgeving tegen te komen als hij een beweging bij een bossage in de verte ontwaart. Hij ziet het goed. Daar komt iemand vanachter de struiken tevoorschijn. Uit vrees dat hij nog sneller zal wegzakken durft hij niet zwaaiend de aandacht te trekken. Gelukkig lijkt de persoon, nadat hij een paar keer om hulp heeft geroepen, hem in de gaten te hebben gekregen.

Het valt hem op dat de persoon slechts zeer traag vanach-

ter het struikgewas vandaan komt. Het is pas als hij al half-weg genaderd is dat hij in het bruingroene vaartuig waar de persoon gehurkt op zit een dier herkent. Slechts een klein deel van de kop en de brede rug komen boven het zand uit. Onder de oppervlakte moet het beest enorm zijn. Om niet met zijn benen in het zand te bungelen heeft zijn berijder zijn voeten in een paar beugels gestoken die vlak onder het zadel zijn vastgemaakt. Al met al ziet het er niet comfortabel uit.

De man houdt een eindje van hem vandaan halt en neemt hem zwijgend op.

“Help me, ik zak weg,” roept hij paniekerig. De afwachtende houding van de ruiter bevalt hem niets.

“Ja, ik zie dat je wegzakt.”

De man maakt geen aanstalten dichterbij te komen.

“Red me dan.”

“Hoe zou ik dat moeten doen?”

Onthutst staart hij de man die met zijn kin bijna op zijn knieën zit aan.

“Trek me eruit, verdomme.”

De man schudt spijtig zijn hoofd.

“Dat zal niet gaan. Een Burremoen kan hooguit één persoon dragen. En ook al zou het ons lukken je naar boven te trekken, je zou direct weer wegzakken. Ik zou je naar een stabiel stuk zand moeten brengen, maar een Burremoen zinkt als we er met z'n tweeën op gaan zitten.”

Beduusd knippert hij met zijn ogen.

“Wat is een Burremoen?”

Er verschijnt een lichte glimlach op het gezicht van de ruiter.

“Je komt hier niet uit de buurt, hè? Dat dacht ik al. Anders zou je niet zo stom zijn geweest onvoorbereid de natte

velden in te trekken. Het verbaast me wel dat het je toch nog gelukt is zo ver te komen zonder al veel eerder vast te zijn komen zitten. Wel, een Burremoen is een dier dat erop gebouwd is zich drijvende te houden op de onstabiele grond van de natte vlaktes.”

Hij klopt op de nek van zijn rijdier, welke een pruttelend gesnor laat horen.

“Ik onderhoud een kudde van deze beesten. Het nadeel is dat ze alleen gedijen op de natte vlaktes, maar de huiden brengen zoveel geld op dat het ruimschoots dit ongemak goedmaakt. Elke dag trek ik hier met de kudde rond om ze te laten grazen. Het is jammer dat ik je nu pas tegen kom. Ik heb de kudde al naar de stal gebracht en ben nu op weg naar huis. Anders had je plaats kunnen nemen op één van hen.”

“Kun je niet één van je dieren naar hier halen?” Hij merkt tot zijn schrik dat het waterige zand zijn navel al heeft bereikt.

“Dat zou vergeefse moeite zijn. De stal ligt hier een flink eind vandaan en met de snelheid waarmee een Burremoen zich voortbeweegt denk ik niet dat ik hier voor zonsondergang terug ben. Met de snelheid waarmee je aan het zinken bent denk ik ook niet dat jij de nacht haalt.”

“Heb je dan misschien een stuk touw bij,” wanhopig probeert hij de opkomende paniek te onderdrukken, “Als je die aan een paar struiken vastmaakt kan ik me misschien daaraan uit het zand omhoog trekken.”

“Dat zal niet veel helpen. Nee, zonder het juiste rijdier ben je hier ten dode opgeschreven. Dat had je je beter kunnen realiseren voordat je dit gebied in trok.”

De ruiter klakt met zijn tong en de Burremoen begint met een puffend geluid langzaam te draaien.

“En als je me nu wilt verontschuldigen, ik moet er weer van door. Het is niet verstandig hier 's nachts nog buiten te zijn,

zelfs niet in het gezelschap van een Burremoen.”

“Ja maar,” sputtert hij, “En ik dan?”

De ruiter keert nog even zijn hoofd om: “Het spijt me.”

Even vergeet hij dat elke beweging hem verder het zand in trekt.

“Dit kun je niet maken! Je kunt op z’n minst een poging doen me te redden!”

De Burremoen dobbert rustig bij hem vandaan. Zijn berijder draait zich half naar hem om.

“Als je mij kunt vertellen hoe. Ik ben hier opgegroeid, ik weet hoe een hopeloze situatie eruit ziet als ik er één tegenkom.” Leunend om een arm kijkt hij hem aan. “Bekijk het ook eens van mijn kant. Als ik je zou proberen te redden, als ik ook maar dicht bij je in de buurt zou komen, dan riskeer ik het dat je mij en mijn Burremoen mee de diepte in trekt. Ik weet hoe drenkelingen in hun paniek reageren. Als ze eenmaal de volgens hen laatste strohalm vast hebben laten ze die niet meer los.”

“Kom terug!” Hij slaat met zijn handen op de vochtige grond. “Wat je doet is onmenselijk!”

De ruiter keert zich niet eens om als kluiten modder zijn rug raken. “Troost je, je bent niet de eerste die dit overkomt.”

“Alsjeblieft,” hij leunt snikkend op zijn armen, “Is er echt niets dat je voor me kunt doen?”

Beurtelings trekt hij zijn handen omhoog om niet ook met zijn armen vast te komen zitten.

“Laat me hier niet achter, meneer.” Hij tilt zijn hoofd op.

“Hoe heet je eigenlijk?”

Hij veegt een bemodderde arm langs zijn gezicht en steekt smekend zijn hand uit naar de ruiter.

“Mijn naam is Jarwe, Jarwe Svek.”

De Burremoen lijkt waarachtig halt te hebben gehouden.

De ruiter keert zich om en kijkt naar de uitgestoken hand.

“Gizi,” antwoordt hij uiteindelijk. Dan lijkt hij zich te bedenken. Eigenlijk maakt het ook niets meer uit.

“Gizi Holpek.”

Jarwe laat zijn hand zakken. Zijn blik blijft op de Burremoen rusten.

“Hoe komt het eigenlijk dat je rijdier door de grond kan zwemmen zonder weg te zinken?”

“Een Burremoen zwemt niet, hij drijft óp het zand. Op het moment dat je een lichaamsdeel iets te ver in de grond steekt zuigt de grond je naar beneden.”

Verrast kijkt Jarwe op. Hij wil toch niet beweren dat het beest waar hij op zit niet groter is dan het deel dat boven de grond uitsteekt?

“De truc is een groot lichaamsoppervlak,” Gizi wijst naast zich naar de grond, “Door de vliezen tussen zijn tenen blijft een Burremoen drijven.”

Pas nu heeft Jarwe de zandkleurige poten aan weerszijden van het dier in de gaten. De membranen tussen de lange tenen liggen half verscholen onder het zand.

“Dus als ik ten opzichte van mijn gewicht een voldoende groot oppervlak bij me zou hebben, dan zou ik niet meer in de grond wegzakken?”

“Dat klopt. En door deze voorzichtig te bewegen zou je je zelfs voort kunnen bewegen.”

Gizi is verbaasd dat de persoon, die nu al tot aan zijn borst in het zand zit, opeens zo rustig is. Hij is nog verbaasder als hij hem langzaam met gespreide armen achterover ziet zakken. Vanachter diens rug ontvouwen zich een stel leerachtige vleugels.

“Verhip, hij is een Fenzec, een gevleugelde,” mompelt hij verbluft, “Die zie je hier ook niet vaak.”

De persoon in het zand rust nu met beide armen op zijn

vleugels. Langzaam beweegt hij ze heen en weer. Gizi ziet dat het hem beetje bij beetje lukt zichzelf vlot te trekken. Als ook zijn bovenbenen weer zichtbaar zijn tilt de Fenzec opeens zijn hoofd op. De haat in zijn blik treft Gizi frontaal. Dan begint de Fenzec met voorzichtige maar zekere bewegingen zijn richting op te draaien. Zenuwachtig spoort Gizi zijn Burremoen aan tot een haastige aftocht. Hij kan alleen maar hopen dat de voortstuwende werking van Fenzecvleugels niet de kalme gang van een Burremoen overtreft.

Dan zullen de kaboutermpjes het wel weer gedaan hebben

Het is vroeg in de ochtend en tevreden stel ik vast dat het nog rustig is in huis. Dat was de afgelopen weken wel anders. Elke ochtend waren de kinderen al vroeg op om te kijken of er wat in hun schoentjes zat. Daarna kwamen ze steevast onze slaapkamer binnen galopperen om ons te vertellen wat ze gekregen hadden, of om ons mee te delen dat Zwarte Piet die nacht toch niet langs was geweest. Maar de Sinterklaasdagen zijn nu voorbij en vandaag ben ik lekker eens de eerste die de keuken in loopt.

Er klinkt geluid van water dat in de gootsteen stroomt. Waarom staat de kraan open? Ik sluit de tap en kijk hoe het laatste water in de afvoer verdwijnt.

“Wie is er vergeten de kraan dicht te doen?” roep ik.

Geen reactie. Ook goed.

Ik loop de voorkamer in en zet de laptop op mijn bureau aan. Terwijl de computer opstart ga ik zitten en wrijf het laatste beetje slaap uit mijn ogen. Skype, dubbelklik. Het icoontje voor het account van de Kaboutermpjes staat op groen. Ze zijn online. Mooi zo. Ik klik nogmaals en het chatvenster verschijnt in beeld.

Herrald : Goedemorgen Kaboutermpjes.

Ik hoef niet lang te wachten totdat er gereageerd wordt.

Kaboutermpjes : Goedemorgen Herrald.

Herrald : Hebben jullie vannacht hier de kraan in de keuken open laten staan?

Kaboutermpjes : Oei, dat zou heel goed kunnen.

Herrald : Waar hebben jullie vannacht water voor nodig

gehad?

Kaboutertjes : Om de ezel water te geven.

Herrald : Welke ezel? We hebben geen ezel.

Kaboutertjes : De kleine ezel in het stalletje.

Herrald : Weten jullie het zeker? In het stalletje achter in de tuin staan alleen maar fietsen.

Kaboutertjes : Nee, het is het stalletje dat binnen staat, onder de boom.

Herrald : Jullie bedoelen de Kerstboom?

Kaboutertjes : Wat is een Kerstboom?

Herrald : Dennenboom, gekleurde ballen, slingers.

Kaboutertjes : Ja, die boom.

Herrald : Daar staat geen echte ezel onder. Dat is een beeldje.

Het antwoord laat iets langer op zich wachten. Ik heb het idee dat er aan de andere kant van de lijn druk gediscussieerd wordt.

Kaboutertjes : Het was een beetje donker.

Voordat ik iets terug kan typen verschijnt er al een volgende regel.

Kaboutertjes : We hebben hem in elk geval toch maar wat te drinken gegeven, voor de zekerheid.

Ik ben opgestaan om een blik in het Kerststalletje te werpen. Al snel ben ik weer terug.

Herrald : Het is onder de Kerstboom één natte bende. Wat hebben jullie vannacht allemaal uitgespookt?

Kaboutertjes : We hebben een fles gevuld die op de aanre-

cht stond en die naar het stalletje gedragen.

Herrald : Welke lege fles?

Kaboutertjes : Een wijnfles.

Herrald : De wijnfles die op de aanrecht stond was nog halfvol.

Kaboutertjes : We hebben de wijn niet door de gootsteen gespoeld, hoor.

Herrald : Dat is jullie geraden.

Kaboutertjes : Wees gerust, we hebben de fles eerst leeggedronken. Het was goede wijn.

Vanaf vandaag doe ik elke avond het kattenluikje op slot, beloof ik mezelf.

Kaboutertjes : Het kan zijn dat op weg naar het stalletje we wat gemorst hebben. Zo'n fles is best zwaar, zelfs als je 'm met z'n vieren draagt. Daarna hebben we de drinkbak volgegoten. We hebben nog even staan kijken, maar de ezel scheen niet erg veel dorst te hebben. We hebben wel de drinkbak eerst leeg moeten maken, want iemand had zijn pop er in gelegd.

Even zit ik verbaasd naar het beeldscherm te staren. Ik lees de zin nog een keer. Opeens valt het kwartje.

Herrald : Dat was het kindje Jezus.

Met een ongerust vermoeden sta ik op om nogmaals bij het stalletje te gaan kijken. Mijn voorgevoel is juist. Kindje Jezus is weg.

Herrald : Het kindje Jezus ligt niet meer in de stal. Waar hebben jullie hem gelaten?

Kaboutertjes : Momentje, ik zal het Belmur even vragen.
Herrald : Schiet op. De kinderen kunnen elk moment naar beneden komen. En als ze ontdekken dat kindje Jezus vermist is, dan hebben we een groot probleem.
Kaboutertjes : Belmur weet het niet. Hij zegt dat Noraim hem ergens neergelegd heeft.

Een knipperende cursor laat me een paar lange seconden wachten.

Herrald : Waar heeft Noraim hem neergelegd?
Kaboutertjes : Hij heeft hem aan Farila gegeven en die heeft een knoop in haar zakdoek gelegd.
Herrald : Wat heeft een knoop in je zakdoek hiermee te maken?
Kaboutertjes : Zo onthoudt ze waar ze de pop heeft neergelegd.
Herrald : Dat is onzin. Zo'n knoop kan net zo goed betekenen dat je niet moet vergeten je schoenen te poetsen.
Kaboutertjes : Nee, dan zou je twee knopen in je zakdoek leggen, één in de linkerbovenhoek en één in de linkeronderhoek. En als je de knopen diagonaal ten opzichte van elkaar legt ...

Ik ram geërgerd een paar keer op de enter-toets.

Kaboutertjes : Maar vannacht hebben we die knoopcombinatie als memo niet nodig gehad. Het poetsen van je hoge schoenen hebben we als eerste uitgevoerd.

Dat moeten mijn nette schoenen die in de gang staan zijn geweest.

Herrald : Mijn schoenen waren inderdaad aan een poetsbeurt toe. Dank jullie wel.

Kaboutertjes : We hebben zwarte schoensmeer gebruikt.

Herrald : Het waren bruine schoenen.

Kaboutertjes : Het was een beetje donker.

Ik zucht eens diep en zie het volgende tekstbericht alweer verschijnen.

Kaboutertjes : En toen kwamen we je ezeltje tegen en zagen we dat de drinkbak leeg was.

Kaboutertjes : Wacht, Farila herinnert zich weer waar ze die pop neergelegd heeft.

Dat werd tijd. Ik hoor boven gestommel.

Kaboutertjes : Kijk eens wat je in je schoentje vindt.

Ik loop naar de gang en neem even later weer plaats achter de laptop.

Herrald : Ik heb kindje Jezus gevonden. Willen jullie dit niet meer doen. Het is geen Sinterklaas meer.

Kaboutertjes : Okido.

Ik log uit en sta op om het ontbijt klaar te gaan maken. Stelletje k*bouters.

Water & vuur

Het is niet meer dan normaal dat als je met wildvreemden bij een bushalte staat te wachten er onderling maar weinig gesproken wordt. Ze kijkt nogmaals naar de man die naast haar op het bankje zit. Van hem hoeft ze geen praatje te verwachten. Ze vreest zelfs dat als hij op die manier voor zich uit blijft staren hij zijn bus zal missen. En waarschijnlijk ook de volgende. Hij had ook al zo afwezig gereageerd toen ze hem vroeg of ze erbij kon komen zitten.

“Zeg, scheelt er iets aan?”

De man schrikt op, alsof hij de helblonde verschijning naast zich pas voor de eerste keer opmerkt.

“Oh, sorry, wat zei je?”

De man kijkt zo schuldbevestigend dat ze een beetje medelijden met hem krijgt.

“Het geeft niet hoor, maar door de manier waarop je met je ogen gaten in het asfalt zat het branden maakte ik me wat ongerust.”

Vanonder een lage pony kijkt ze hem met een uitdagend glimlachje aan.

“Ik ben Corry,” voegt ze er aan toe.

“Tja, neem me niet kwalijk, maar ik ben de laatste tijd niet helemaal in mijn normale doen.”

De man besluit zijn eerdere gebrek aan aandacht voor zijn directe omgeving goed te maken: “Ik ben Balthasar, illusionist.”

Corry werpt even een ‘je meent het’-blik op zijn hoge hoed. In combinatie met zijn rokkostuum ziet hij er uit als een variété-artiest van de oude stempel.

“Een verzorgd uiterlijk is de halve show,” beaamt hij terwijl hij zijn witte vlinderdas schikt, “Zeker als je op straat de aandacht moet trekken.”

Corry heeft een pakje sigaretten tevoorschijn gehaald. Ze houdt het voor hem open.

“Rook je?” informeert ze.

“Natuurlijk.”

Met een handig gebaar klikt ze een aansteker aan.

“Dat is een mooi ding.”

“En hij doet het altijd.”

“Ook als het regent?”

“Ook dan.”

Balthasar houdt zijn sigaret bij het vlammetje.

“En dat is nu juist wat mijn probleem inhoudt,” zucht hij, “Als straatartiest doe ik mijn show in de buitenlucht. Als het mooi weer is, is dat geen probleem. Maar als het regent, zoals het de afgelopen weken heeft gedaan, dan kan ik mijn optredens wel vergeten. En niet alleen omdat er dan minder mensen op straat lopen.”

“Vandaag is inderdaad één van de betere dagen,” Corry tikt tegen haar zonnebril.

Ze kijkt hoe Balthasar een trek van de sigaret neemt. De askegel gloeit op.

“Mijn specialiteit zijn goocheltrucs met vuur.”

Als om dit te illustreren haalt hij iets uit zijn zak. Zonder dat Corry kan zien wat het is opent hij zijn hand. Een vuurtong schiet omhoog en blijft op zijn handpalm dansen. Tevreden ziet hij hoe de vlam als een magneet Corry’s blik zijn richting op trekt.

“Vuur heeft de eigenschap de aandacht te trekken. Het is het perfecte materiaal voor straattheater.”

Hij sluit zijn hand voordat Corry kan zien waar de vlam vandaan komt.

“Het enige nadeel is dat vuur en water niet samen gaan. Bij nat weer is de kans dat door het vocht de ontsteking weigert te groot. Het publiek zal dan meteen zien hoe de truc

werkt en zoiets kan een goochelaar zich niet veroorloven. De geheimhouding van hoe een illusie wordt bereikt is je eerste prioriteit, dat ben je als goochelaar ook aan je collega's verschuldigd."

Hij bergt het voorwerp, wat het ook moge zijn, op in de rechterzak van zijn vest.

"Als je er niet 200% zeker van bent dat een act zal lukken, dan moet je óf nog harder oefenen óf van de hele show afzien," hij tikt mismoedig wat as weg, "Dus je zult wel begrijpen dat mijn inkomsten de afgelopen weken behoorlijk mager zijn geweest."

Al die tijd heeft het blonde meisje zijn verhaal belangstellend gevolgd.

"Heb je er nooit aan gedacht om over te stappen op andere trucs?" ze kijkt hem meelevend aan, "Iets met dieren bijvoorbeeld? Ik heb wel eens een circusact met eenden gezien. Die beesten kunnen wel tegen een beetje regen."

"Ik ben ooit begonnen met een stel hamsters," hij snuift humeurig, "Nooit meer. Het leek wel of die beestjes het er om deden. De repetities verliepen altijd vlekkeloos, voor zover je die knaagdierjes kunt trainen deden ze altijd gehoorzaam wat er van ze werd verlangd, maar de optredens waren een ramp. Ik had er wel succes mee bij het publiek, hoor, maar ik weiger het met een komische act rond te trekken. Ik ben een goochelaar, geen clown. Ik heb ook mijn trots."

Corry kan een lach niet onderdrukken. Balthasar kijkt korzelig haar kant uit, maar zegt verder niets.

"Dat is mijn bus." Ze schiet overeind.

Voordat ze zich naar de al openstaande deur haast keert ze zich nog even naar hem om.

"Heel veel sterkte."

Hij wuift dat ze haar bus moet halen.

“Bedankt voor de sigaret.”
Ze zwaait en dan is ze verdwenen.

Voordat de vlam teveel aandacht trekt klappt ze het doosje terug dicht. Dit is één van de momenten waarbij ze na een roelactie spijt voelt. Ze was niet van plan die goochelaar te bestellen, maar ze kon er niets aan doen. Af en toe is het sterker dan haarzelf. Nou ja, af en toe, het is eerder haar tweede natuur. En ze begon die Balthasar net een beetje te mogen. Daarom vindt ze het des te erger dat ze hem dit apparaatje afhandig heeft gemaakt. Ze zou terug kunnen gaan, het voorwerp terug in zijn zak stoppen voordat hij het mist, maar dan zou ze weer een bus terug moeten nemen met de kans dat hij de diefstal al opgemerkt heeft en de vermissing met haar zal linken als zij net ‘toevallig’ hem weer tegen het lijf loopt, enzovoorts.

Helemaal onderuit gezakt in één van de banken van de bus opent ze het doosje nog een keer. Het ziet er inderdaad spectaculair uit. En als ze haar hand een beetje beweegt valt het apparaatje in haar handpalm niet eens op. Ze merkt wel dat bij het openen een kleine hapering in de ontsteking zit, waarschijnlijk door het vocht dat er de afgelopen dagen door de regen in is gekomen. Nee, dan werkt haar aansteker veel beter. Maar daar heeft ze ook een flink aantal uren aan besteed om het mechanisme zo soepel te laten lopen. Ze draait het doosje rond tussen haar vingers. Zou het afstellen van een goocheltruc ook op dezelfde manier werken?

“Hoi, je stapt hier vaker op?”

Het miezert een beetje, maar ze heeft haar jas thuis gelaten. Haar trui is warm genoeg.

“Hé, Balthasar,” ze schuift wat op om plaats te maken, “Ik

zat me net af te vragen, is Balthasar je echte of je artiestennaam?”

Hij gaat naast haar zitten.

“Is Corry jou echte naam?”

Hij is nog steeds in vol ornaat, inclusief de hoge zijden hoed. Hij ziet er gelukkiger uit dan bij hun vorige ontmoeting.

“Hoe gaan de zaken ondertussen?”

“Wel, misschien komt het doordat ik mijn probleem aan iemand heb kunnen vertellen, maar het is me uiteindelijk toch gelukt zelf de knoop door te hakken. Ik heb een nieuwe show in elkaar gezet,” hij leunt tevreden achterover, “Als je niet van het weer kunt winnen, kun je het beste maar gewoon meedoen. Ik heb een goochelact in elkaar gezet met water.”

Hij kijkt Corry triomfantelijk aan.

“De show bestaat nu uit glazen buisjes met gekleurde vloeistoffen die ik als fonteintjes van de één naar de ander laat spuiten terwijl ze van kleur veranderen. Wat is er?”

Hij is verbaasd even een zweem van teleurstelling op het gezicht van het meisje te zien.

“O, niets,” ze tovert haar belangstellende glimlach weer tevoorschijn, “Dat is heel goed nieuws. Ik ben blij dat je er wat op hebt gevonden.”

“Het loopt in elk geval als een trein,” Balthasar gebaart enthousiast, alsof hij bezig is met zijn show, “En als het een beetje nat is, zoals op dit moment, maakt dat de show er eigenlijk alleen maar mooier op.”

Aan het eind van de straat is een bus de hoek om gekomen. Corry staat op.

“Als ik weer een keer in de buurt ben zal ik proberen je voorstelling bij te wonen.”

Balthasar steekt groetend zijn hand op en weer is ze verd-

wenen.

Hij staart naar de vlam in zijn hand. Pas als een paar mensen belangstellend stil blijven staan dooft hij deze snel. In gedachten staat hij op. Het begint weer druk te worden in de winkelstraat. Het wordt tijd dat hij zijn spullen voor de middagvoorstelling gaat opzetten.

Voor een optreden bereidt hij zich altijd mentaal voor, maar vanmiddag valt het hem moeilijk zijn concentratie vast te houden. Het vuurdoosje werkte ondanks de lichte regen feilloos. Zou dat komen doordat hij het apparaatje een tijd met rust heeft gelaten en het mechanisme een keer goed heeft kunnen drogen? Dat klinkt niet waarschijnlijk. Bovendien was het vreemd dat het apparaatje in zijn linkervestzak zat. Hij bewaart het altijd in de rechterzak. Waarschijnlijk is hij het daardoor die paar dagen kwijt geweest.

Klapband

Hij geeft gas en voelt hoe het voertuig onder zich in de bocht scheefzakt. Iets laat hij het stuur vieren, ondertussen drukt hij het pedaal nog verder in. Hij houdt zich stevig aan het stuur vast terwijl de kluiten grond tegen de beplating van de cabine spatten. De dikke banden krijgen weer grip op de grond en het vehikel schiet vooruit. Hij trapt het gas nu helemaal in en dendert over de stoppels naar de andere kant van de akker. Nog twintig meter. Nog vijftien. Hij stampt de rem de bodem in en gooit het stuur om. De motor voor hem loeit en hij maakt een slag van 180 graden. Dan is het gaspedaal weer aan de beurt. De wagen is nog bezig achteruit te glijden terwijl de spinnende banden alweer aangeven een totaal andere kant op te willen. Op dat moment lijkt één van de achterbanden iets hard in de grond te raken. De neus van het voertuig draait iets naar links en hij krijgt de paaltjes die het stuk land afbakenen in de gaten. Van schrik heeft hij een fractie van een seconde het gevaarte niet meer in de hand. Hoort hij niet aan de andere kant van de afzetting te zitten?

“Hoi, ik zie dat je wat hulp kunt gebruiken.”

Krijn kijkt op en ziet buurman Everet het erf op lopen. Hij laat de zwengel van de krik los en strekt zijn rug.

“Je komt inderdaad als geroepen.”

Everet blijft op een afstandje staan en kijkt verbaasd naar de tractor.

“Jeetje, gebruik je dat vehikel nog steeds?”

“Hij is te versleten om er mee te ploegen, maar dat is voor mij geen reden om hem weg te doen. De motor doet het nog goed.”

Zijn buurman loopt in een boogje om het bemodderde

gevaarte heen. Het motorblok is deels ontmanteld en de doorzichtige kunststof beplating van de cabine zit vol kras-
sen en scheuren. Bovendien zakt het voertuig naar één
kant door.

“Hoe heb je dat voor elkaar gekregen,” Everet is naar het
voertuig toe gelopen en duwt met een voet tegen de dikke
profilering van de achterband, “Je moet er wel heel lomp
mee bezig zijn geweest om zo’n band lek te krijgen.”

“Ik gebruik deze trekker om zo nu en dan mee over het land
te crossen.”

Zijn buurman kijkt hem verwonderd aan.

“Af en toe heb ik daar opeens zin in. Even alles eruit gooi-
en. En dat kan ik het beste met deze oude brik doen. Veel
kan er niet meer aan kapot gaan.”

Everet kijkt even om naar het versleten en besmeurde
vehikel.

“Het ziet er niet echt uit als een raceauto,” zegt hij beden-
kelijk, “Als je het mij vraagt is de wegligging veel te hoog.”

“Je moet inderdaad een beetje uitkijken bij het nemen van
een bocht, maar weinig terreinwagens hebben zo’n goede
grip op de ondergrond als deze wagen. Heb je wel eens
een trekker zien driften?” grijnzend kijkt hij Everet aan,

“De betonnen platen achter de stal zijn daar ideaal voor. ‘s
Ochtends als alles nog een beetje nat is van de dauw en je
neemt een goede aanloop, nou, dat moet je uitkijken dat je
niet de mestopslag aan het eind van het plateau inschuift.”

Everet begint ook te grinniken. Het enthousiasme van zijn
buurman werkt aanstekelijk. Krijn heeft ondertussen een
steeksleutel gepakt en samen beginnen ze de moeren van
het achterwiel los te draaien.

“Maar nu heb je me nog steeds niet verteld hoe je die band
lek hebt gekregen.”

De voorlaatste moeder valt op de grond en Krijn wist het zweet van zijn voorhoofd.

“Ik vraag het mezelf ook nog steeds af. Ik moet op iets scherp in de grond hebben gereden,” hij knikt met zijn hoofd naar het stuk land achter het hekwerk van paaltjes, “Ik ben nog niet terug gegaan om te kijken wat het was.” Ontzet kijkt Everet de aangewezen richting uit.

“Je bedoelt toch niet dat je vanochtend op het oude mijnenveld hebt rondgereden?” vol ongeloof staart hij zijn buurman aan, “Ben je helemaal gek geworden? Het ligt daar vol met projectielen die nog niet zijn afgegaan.”

Krijn haalt zijn schouders op: “Ach, je weet hoe dat gaat. In mijn dolle bui heb ik de erfafscheiding over het hoofd gezien. Plotseling merkte ik dat ik het oude mijnenveld in was gereden en meteen daarop hoorde ik vlak onder me een enorme knal.”

Everet laat de steeksleutel los en kijkt hem met gefronste wenkbrauwen aan.

“En toen?”

“Toen ben ik met tractor en al de lucht in gevlogen, in duizenden stukjes.”

Krijn kijkt hem zwijgend aan, maar Everet’s wenkbrauwen blijven in dezelfde stand.

“Dat was een grapje. Het was de band die klapte.”

Hoofdschuddend helpt Everet hem verder de moeder los te draaien.

“Weet je zeker dat het niet een mijn was die je geschampt hebt?”

“Nee, mijnen zijn ovaal van vorm. Die ondingen bevatten geen scherpe uitsteeksels.”

Ze zetten de steeksleutel op de laatste moeder.

“Jouw hobby doet me wel denken aan de functie die één van mijn betovergrootvaders in het leger uitoefende,” vertelt

Everet tussen twee aanzetten door, “Tijdens één van de laatste oorlogen was hij tankbestuurder. Die wagens hadden behoorlijk wat paardenkracht. Ik denk dat ze hadden kunnen wedijveren met die trekker van jou.”

Met een laatste ruk geeft ook de laatste moer mee.

“Ondanks de plumpe omvang accelereerden die gepantserde wagens als gekken. Als ze op volle snelheid waren was het bijna onmogelijk ze met een granaat te raken. Het enige waar tankbestuurders bang voor moesten zijn waren landmijnen.”

Met vereende krachten schuiven ze het wiel van de as. Terwijl ze het op de grond laten zakken gaat vervolgt Everet zijn uitleg.

“Ze schenen in die tijd de mijnen ook dieper onder de grond te begraven. Eén van de klassieke tactieken was om met een terugtrekkende beweging van het voetvolk de vijandelijke tanks op deze mijnen te laten lopen. En omdat een normaal aangelegd mijnenveld met springstof dat vlak onder de oppervlakte ligt veel te gevaarlijk is voor de eigen soldaten gebruikten ze dieper aangelegde mijnen. Soldaten te voet konden op die manier door het veld trekken zonder iets in de lucht te laten vliegen. Alleen zwaardere voertuigen die op de pin reden die net boven de grond uitstak konden de mijn laten ontploffen. Maar ook lichtere voertuigen moesten uitkijken. De pin die uit zo’n mijn stak was vrij scherp. Voertuigen die niet voorzien waren van rupsbanden konden zich hierop lek rijden. Maar ja, uiteindelijk maakte dat toch niet veel uit, want meteen daarna vloog zo’n wagen toch met mijn en al de luch-holy sh...”

Hij kijkt Krijn aan die zich ook lijkbleek heeft opgericht. Snel schuift Everet de gereedschapskist naar hem toe.

“Ik denk dat je het beste even kunt gaan zitten.”

Einde

‘Ieder einde is een nieuw begin.’

Ik werd wakker voordat de zon op was. Ik wilde me aankleden, mijn schoenen aantrekken en de trap naar de hal aflopen zoals ik dat iedere ochtend doe. Maar dat ging niet. Het lukte me niet mijn kleren die over de stoel hingen te pakken. Mijn voeten kregen geen greep op de schoenen die ervoor stonden. Ik was die nacht in mijn slaap gestorven, vredig. Hartstilstand zou de arts later die dag zeggen. Ik had eerlijk gezegd liever gehad dat ze me niet zo snel hadden gevonden. Ik woon alleen, werk vaak thuis en heb verder weinig verplichtingen. Ik had gemakkelijk wekenlang onopgemerkt kunnen blijven liggen. Nog dezelfde dag werd mijn lichaam van mijn bed gelicht en afgevoerd. Het voelde alsof daarmee de verbinding tussen mij en het leven definitief werd verbroken.

Het was een hele schok voor me toen ik, nadat ik was opgestaan, zag dat ik nog steeds op bed lag. Ik heb nooit last gehad van mijn hart. Ik had niet verwacht dat mijn hart ermee zou stoppen zonder van tevoren aan te geven dat er iets mis was. Niet dat ik nooit stil heb gestaan bij de eindigheid van mijn bestaan, dood gaan we allemaal een keer, maar ik was er niet op voorbereid dat ik daarna gewoon hier zou blijven. Geen hiernamaals, geen tunnel van licht, mijn lichaam had me verlaten en verder moest ik het zelf maar uitzoeken. Al wekenlang dool ik rond door mijn huis. Het heeft niet lang te koop gestaan. Het eerste wat de nieuwe bewoners deden was al mijn spullen eruit gooien, nieuwe vloerbedekking aanbrengen en de wanden van andere kleurtjes voorzien. Alleen de ligging van de kamers ten

opzichte van elkaar doen me eraan herinneren dat dit ooit mijn huis was.

Het stel dat hier ingetrokken is is wel aardig, hoor. Ik vind ze alleen een beetje nonchalant. Ze hebben er een handje van wat slordig met hun apparatuur om te gaan. De radio staat bijvoorbeeld te spelen terwijl ze allebei in geen velden of wegen te bekennen zijn. Een keer heeft de lamp boven de eettafel een hele dag gebrand terwijl ze naar hun werk waren. Dat was het moment waarop ik het ontdekte.

Als geest ben je niet fysiek aanwezig. Het lukt me niet zoiets eenvoudigs te doen als het omzetten van een schakelaar. Wrevelig liep ik die ochtend rondjes rond de tafel, niet bij machte de lamp uit te doen. Dat lijkt een beetje kleinzerig, maar de weken van eenzaamheid en de doel-loosheid hadden me prikkelbaar gemaakt. Ik begon me te storen aan futiliteiten. Nu moet ik wel zeggen dat ik altijd heel stipt in het gebruik van energie ben geweest. Om van zo dichtbij mee te moeten maken hoe anderen elektriciteit verkwanselden, dat was behoorlijk frustrerend.

Ik had het gepruts aan de lichtknop opgegeven en starde geërgerd naar de gloeilamp. Ze hadden niet eens de moeite genomen er een led- of spaarlamp in te draaien. Hoewel een spook geen last heeft van zoiets als vermoedigheid, de nachten breng ik wakend door, knipperde ik even met mijn ogen. De lamp knipperde terug. Daarna ging ze uit. Verbaasd bleef ik staan kijken. Deed ik dat? Had ik de gloeilamp laten springen? Ik concentreerde me opnieuw en probeer de lichtbron terug aan te denken, iets dat tegen mijn verwachtingen in ook lukte. Vol ongeloof bekeek ik de brandende lamp. Niemand had me uitgelegd hoe zoiets in zijn werk ging, niemand had me ook maar verteld dat het überhaupt mogelijk was, maar ik scheen in mijn huidige

gedaante energiestromen te kunnen beïnvloeden. Voor het eerst sinds mijn dood voelde ik me tevreden. Ik deed het licht weer uit.

Aan de overkant van de straat woont een meisje dat in de verpleging zit. Ze heeft vaak late dienst en dan komt ze pas thuis als het allang donker is. Ik loop haar woning binnen. Het is er donker en stil. Net als ik woont ze alleen. Het huis is overzichtelijk ingericht, zodat het me geen moeite kost de thermostaat te vinden. Deze schakel ik in. De temperatuur staat ingesteld op 20 graden. Het zijn de eerste nachten met vorst en ook in het huis moet het fris zijn. Ik voel dat niet. Zij wel.

Na een uur gaat de poort achter in de tuin open en verschijnt ze met haar fiets aan de hand. Ik schakel de thermostaat uit en verlaat de woning die ondertussen een behaaglijke temperatuur heeft gekregen.

De oude man die op de hoek van de straat woont heb ik nooit in levende lijve ontmoet. Ik zag hem wel eens langslopen, maar ik heb hem nooit gesproken. Maar tegenwoordig kom ik vaak bij hem over de vloer. Hij heeft de neiging voor zijn teevee in slaap te vallen. Deze schakel ik dan voor hem uit, maar niet altijd meteen. Hij heeft een goede smaak qua series.

Ook voor de andere bewoners van de straat houd ik een oogje in het zeil. Het gaat vaak om kleine dingetjes, maar af en toe heb ik door mijn waakzaamheid kortsluitingen of zelfs brand weten te voorkomen. Strijkbouten moet je niet te lang onbeheerd achterlaten en een batterijoplader onder een lekkende gieter laten liggen is ook niet bevorderlijk voor de levensduur van het apparaat. De bewoners weten

niet van mijn bestaan af, maar hun dankbaarheid als ze beseffen dat als door een wonder hun huis niet in vlammen is opgegaan vind ik waardering genoeg. Het meeste plezier heb ik overigens gehad toen ik, behulpzaam als ik ben, het licht aan deed voor een stel inbrekers.

Onze straat is op televisie geweest. We zijn uitgeroepen tot Meest Energiezuinige Straat. We zijn een voorbeeld voor de rest van de bevolking. Ik ben zo trots.

Maar er valt meer te behalen. Het energieverbruik reguleren van al mijn burens is een hoop werk, maar toch heb ik van plan om nog een stapje verder te gaan. Hoewel ik continu overal tegelijk moet zijn gaat het me tot nog toe goed af. Het wordt dus tijd de lat wat hoger te leggen. Mijn nieuwe project zal het beperken van het energieverbruik van de straatlantaarns zijn. Deze lampen staan standaard het grootste gedeelte van de nacht aan. Ik ga ervoor zorgen dat ze alleen op volle sterkte branden als er iemand in de buurt is.